

BROEDVOGELONDERZOEK "DE PLOEG EN OMGEVING" 2010

Vogelwerkgroep
I.V.N. Bergeijk/Eersel
Regio Brabant zuid-oost

OKTOBER 2010

Inhoud

- 1. Werkwijze**
 - 1.1 Bezoek data en tijden**
- 2. Gebiedsbeschrijving.**
 - 2.1 Ligging**
 - 2.2 Vegetatie**
- 3. Territoria**
 - 3.1 aantal vastgestelde territoria**
- 4. Conclusie**
 - 4.1 Vogeldichtheden**
 - 4.2 Samenvatting**

BROEDVOGEL ONDERZOEK DE PLOEG EN OMGEVING 2010

Het gebied dat we onderzocht hebben op broedvogels is in 2002 voor het laatst gekarteerd.

Aan dit onderzoek hebben de navolgende personen hun medewerking verleend.

- Paul Brom
- Wout Couwenberg
- Ben Geraerts
- Henk Moeskops
- Hans van Nunen
- Koos Slenders
- Frans Tops

1 1. Werkwijze

Voor de kartering is de B.M.P. methode gebruikt. Dit is een uitgebreide territorium kartering volgens de handleiding: SOVON BROEDVOGEL MONITORING PROJECT (tweede aangepaste uitgave 2004). Als belangrijkste territorium indicerende waarneming kunnen zang en balts worden genoemd. Het is een goed te belopen wandelgebied dat op wegen en paden voor iedereen toegankelijk is. Alleen de tuinen van de aangrenzende woningen zijn, doordat de afstand van ons tot de tuinen te groot was, minder goed geïnventariseerd. Er is een avond bezoek geweest ten behoeve van de kartering van de Bosuil. Als hulpmiddel voor het vaststellen van deze territoria werd het geluid van de Bosuil afgedraaid met behulp van een cd-speler.

1.1 Bezoek data en tijden

1.	19 jan.	19.30 u – 20.30 u (Bosuiltelling).
2.	27 mrt.	06.30 u – 08.45 u
3.	7 apr.	06.45 u – 09.00 u
4.	17 apr.	06.15 u – 08.30 u
5.	1 mei.	06.00 u – 08.15 u
6.	15 mei.	05.45 u – 08.00 u
7.	29 mei	05.30 u – 07.45 u
8.	14 juni	21.00 u – 23.00 u (avond wandeling).

Namens de Vogelwerkgroep van het I.V.N. Bergeijk/Eersel

Oktober 2010

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Ligging

Het geïnventariseerd gebied bevindt zich in het zuidoosten van Noord-Brabant in de gemeente Bergeijk. Het gebied is gelegen in atlasblok 57-13 en in de kilometerhokken 43-44-54 (zie bijlage 1). De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 80 ha. en is in het bezit van verschillende eigenaren.

In het westen wordt het gebied begrenst door de verbindingsweg Bergeijk-Eersel (Eerselsedijk) en in het oosten en zuidoosten door respectievelijk de Endeakkers en de Bucht.

In het noorden waar de bospercelen eindigen zijn de Riethovense-akkers gelegen.

En in het noordwesten wordt het gebied begrenst door sportpark Bergerheide.

In het zuiden ligt het gebied vlakbij het centrum van Bergeijk, zodat dit een waardevol natuurgebied is.

De oude verbindingsweg Bergeijk/Riethoven loopt dwars door het gebied en gaat even voorbij de voormalige textielfabriek (De Ploeg) over in een geasfalteerde fietspad.

2.2 Vegetatie

Het gebied van 80 ha heeft een grote verscheidenheid aan naald en loofbomen. In het gehele noorden van het gebied bestaat de bovenbegroeiing uit dennenbomen met daartussen enkele percelen Lariks (zie bijlage 2).

Ten westen van de Riethovense dijk is de bovenbegroeiing afwisselend gemengd loofbos met o.a. (Zomereik, Berk, Beuk, Acacia, Esdoorn) en gemengd naaldloofbos met o.a. (spar, Taxus, Den, Berk en Zomereik). Daarnaast staan er in het Ploegpark diversen uitheemse boomsoorten met o.a. Chinese mammoet, Atlasceder, valse Christusdoorn, Moseik, Italiaanse Els, Papierberk en verschillende soorten Esdoorns.

Langs de Bucht en Eerselsedijk staan een aantal woningen met erfbeplanting, zodat daar de boven en onderbegroeiing uiterst gevarieerd is.

Als onderbegroeiing van de dennenbomen kunnen worden genoemd: Lijsterbes, Vogelkers, Spork, Am. Eik, varens en grassen. (zie bijlage 3).

Op de gebieden met weinig of geen bovenbegroeiing zijn grassen en kruiden als onderbegroeiing aanwezig. De onderbegroeiing van gemengd loofbos bestaat uit Veldesdoorn, Lijsterbes, Vogelkers, Am. Eik en Spork. Langs wegen en paden is lage begroeiing aanwezig in de vorm van Vogelkers, Vlier, Spork, Am. Eik en Bramen.

3 Territoria

3.1 Aantal vastgestelde territoria

Kaart	Soort	Aantal	Kaart	Soort	Aantal
1	Sperwer	1	20	Tjiftjaf	18
2	Buizerd	1	21	Goudhaan	27
3	Holenduif	15	22	Bonte Vliegenvanger	6
4	Houtduif	45	23	Staartmees	6
5	Turkse Tortel	4	24	Matkop	3
6	Koekoek	2	25	Kuifmees	14
7	Bosuil	2	26	Zwarte Mees	12
8	Groene Specht	4	27	Pimpelmees	31
9	Zwarte Specht	2	28	Koolmees	78
10	Grote Bonte Specht	17	29	Boomklever	9
11	Witte Kwikstaart	2	30	Boomkruiper	17
12	Winterkoning	37	31	Gaai	8
13	Heggemus	25	32	Ekster	4
14	Roodborst	65	33	Kauw	27
15	Gekraagde Roodstaart	1	34	Zwarte Kraai	12
16	Merel	70	35	Spreeuw	10
17	Zanglijster	5	36	Huismus	13
18	Tuinfluit	4	37	Vink	44
19	Zwartkop	29	38	Groenling	4

In totaal zijn 674 territoria vastgesteld. Op 38 soortkaarten zijn deze territoria aangegeven.

4 Conclusie

4.1 Vogeldichtheden

Het geïnventariseerd gebied dat gelegen is tussen de Eerselsedijk en de Endeakkers heeft een broedvogeldichtheid van 8,4 paren /ha. In vergelijking met de inventarisatie van 2002 is dit een toename van 1,1 paren/ha. De oorzaak van deze vermeerdering moet gezocht worden in de toename van enkele vogels, zoals: Houtduif, Grote Bonte Specht, Tjiftjaf, Heggemus, Roodborst, Merel, Kuifmees, Koolmees en Vink.

Toch is er ook een afname van het aantal soorten ten opzichte van 2002. De soorten Kleine Bonte Specht, Zwarte Roodstaart, Spotvogel, Braamsluiper, Grasmus, Fitis en Grauwe Vliegenvanger zijn uit het gebied verdwenen.

De Sperwer en de Koekoek zijn nieuw in het gebied.

De grootste vogeldichtheid treft men aan in gemengd bos en bij bebouwing langs de Bucht en Eerselsedijk. In deze gebieden hebben de Merel, Koolmees, Winterkoning en Heggemus de overhand. In het noordelijk gebied waar talrijke naaldbomen staan zijn de Kuifmees, Zwarte Mees, Goudhaantje en Roodborst goed vertegenwoordigd.

Opvallend is dat het aantal territoria van de Houtduif met 16 is toegenomen.

Ook is de Grote Bonte Specht met bijna 100% toegenomen en het aantal territoria bedraagt nu 17.

Het aantal territoria van de Merel is ook met 29 aanzienlijk toegenomen en bedraagt nu 70 territoria.

Ook de Koolmees blijft hierbij niet achter en is met 29 territoria erbij nu op 78 gekomen.

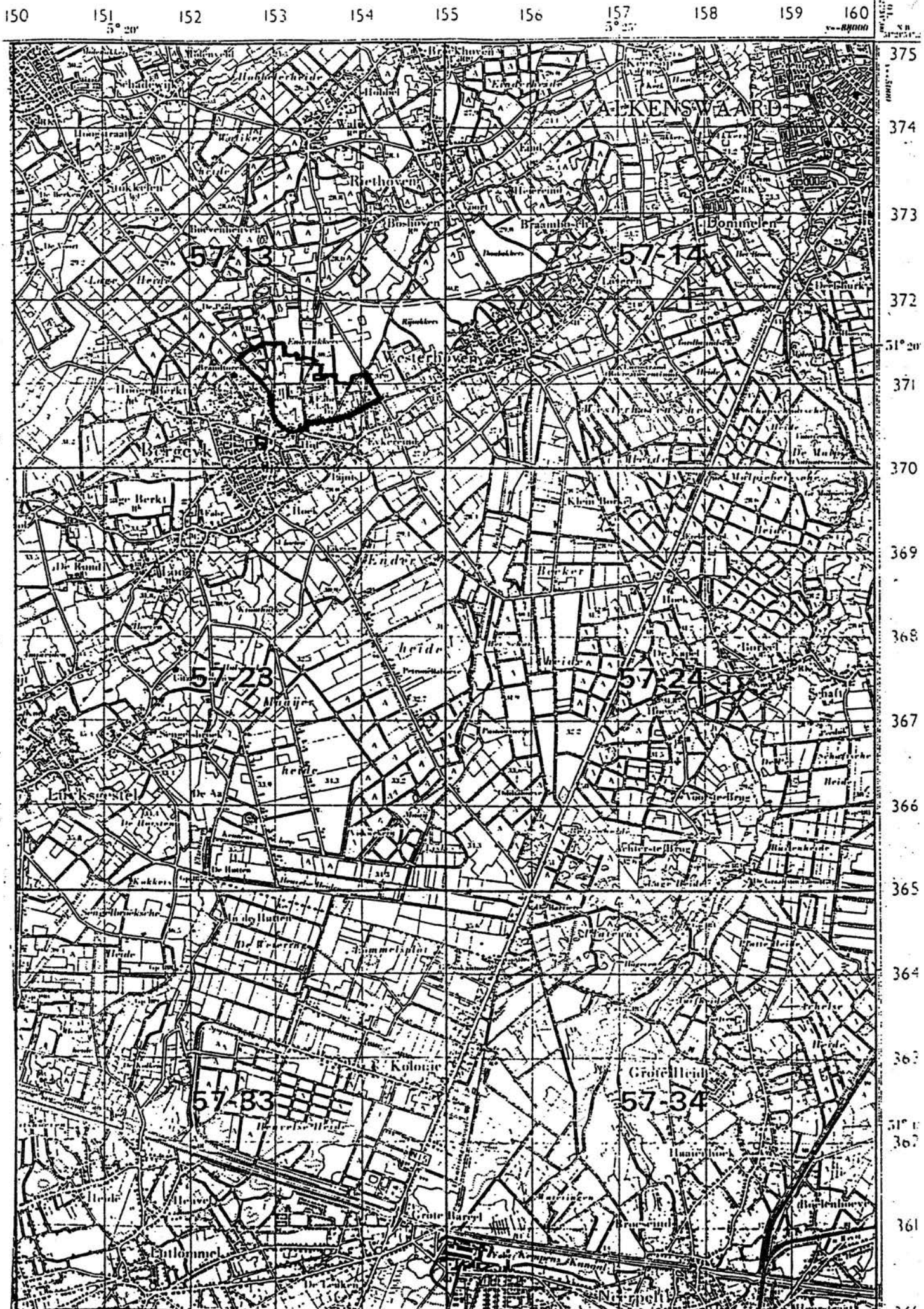
Dat het goed gaat met de Boomklever was ons al bekend, maar dat deze soort van 2 naar 9 territoria toegenomen is verraste ons toch wel een beetje.

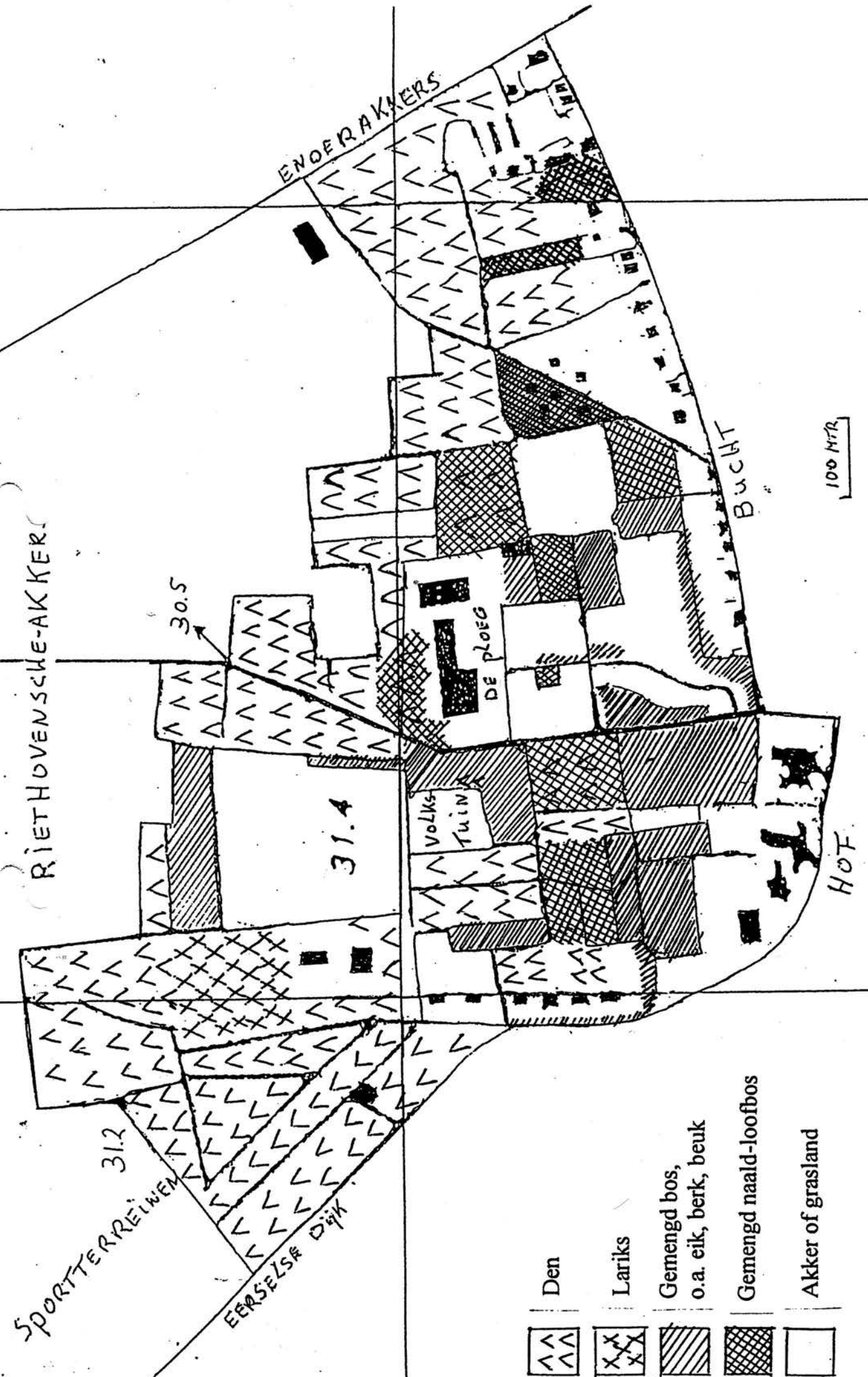
4.2 Samenvatting

Het gebied dat gelegen is tussen enerzijds Eerselsedijk en anderzijds Endeakkers is in het voorjaar 2010 gekarteerd door de vogelwerkgroep I.V.N. Bergeijk/Eersel.

Voor het broedvogelonderzoek is de B.M.P. methode toegepast. Het terrein heeft een oppervlakte van ongeveer 80ha. In het gebied zijn 38 soorten broedvogels vastgesteld.

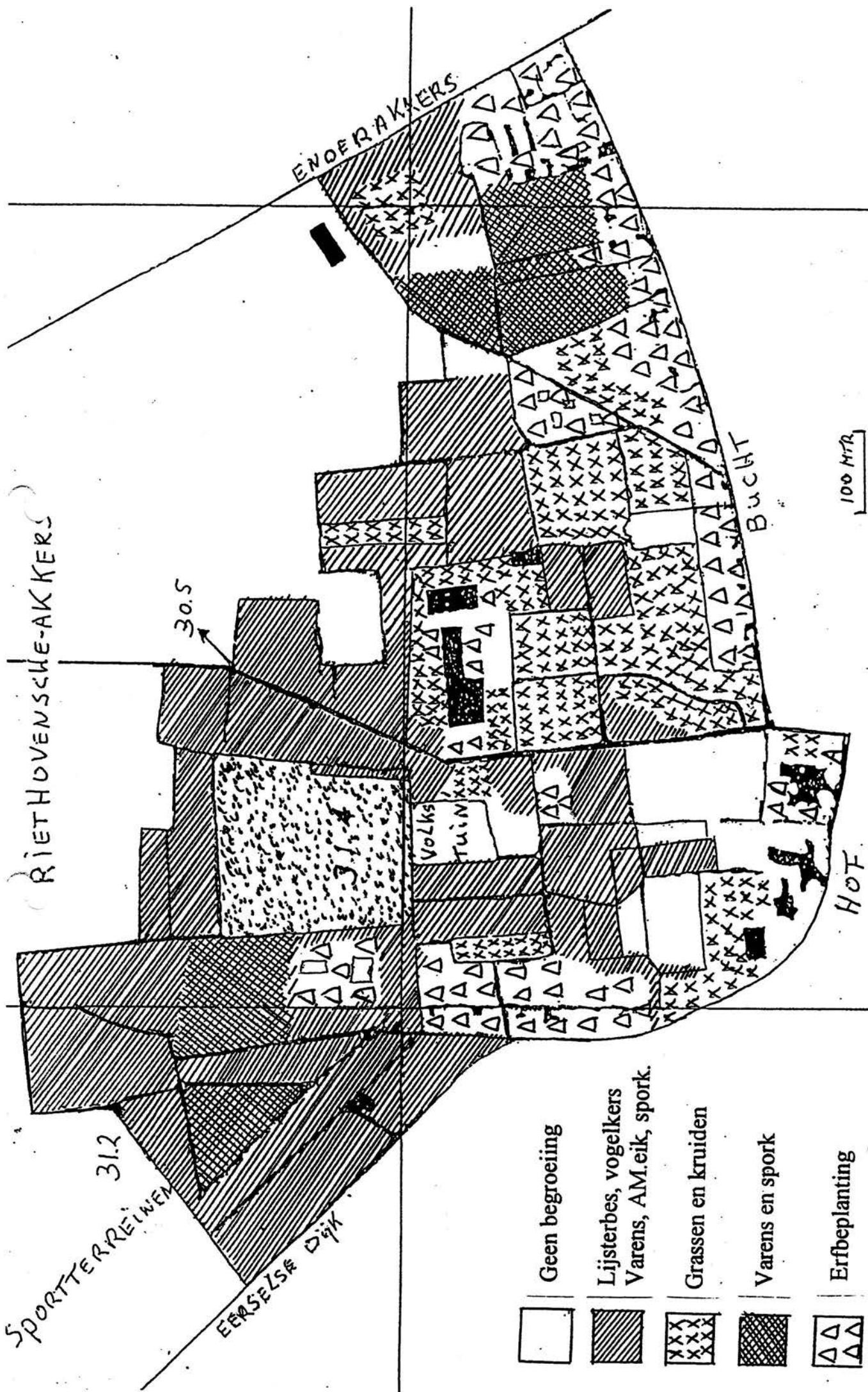
Hiervan staat de Groene Specht op de rode lijst van bedreigde vogelsoorten.

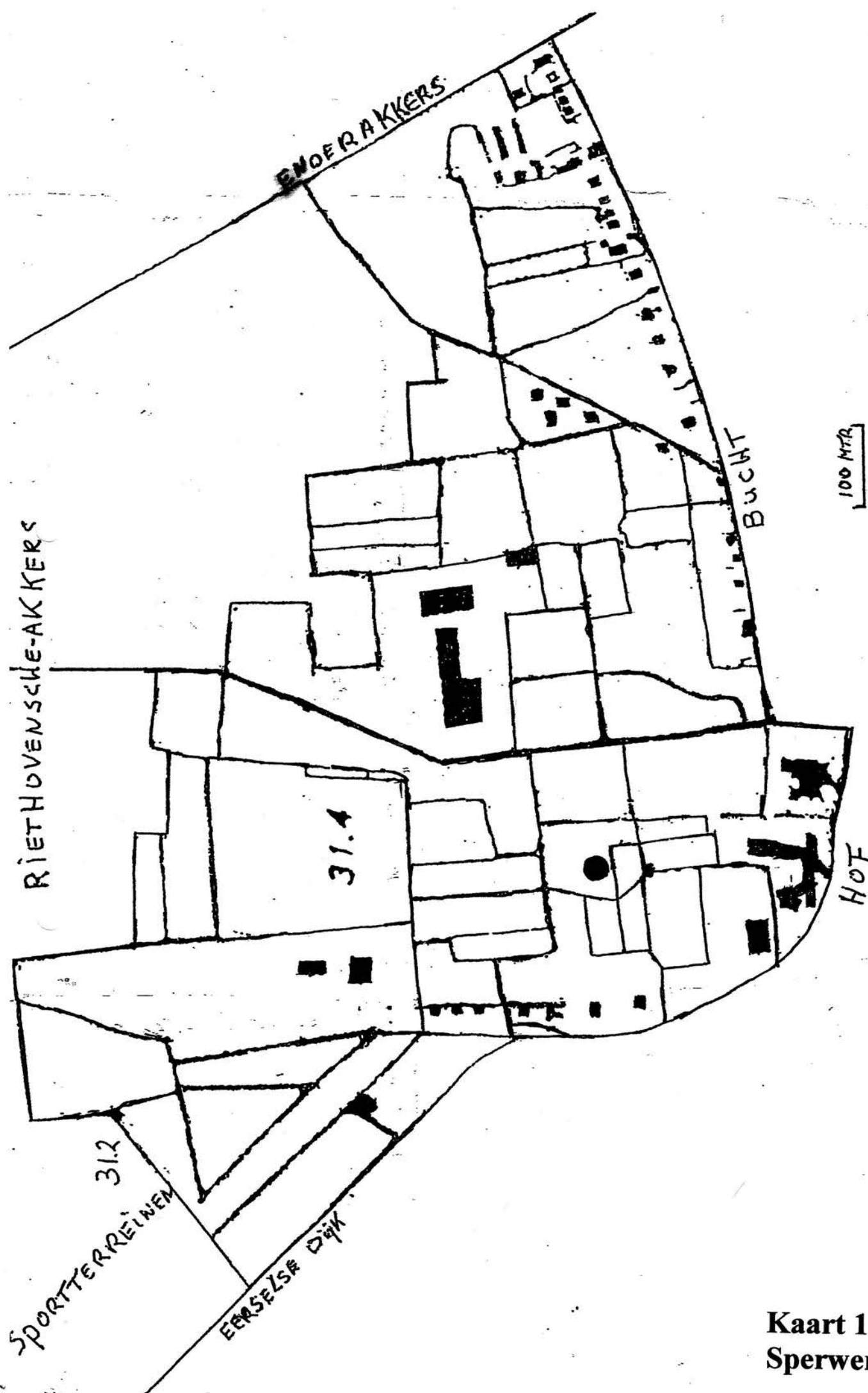

BOVENBEGROEING

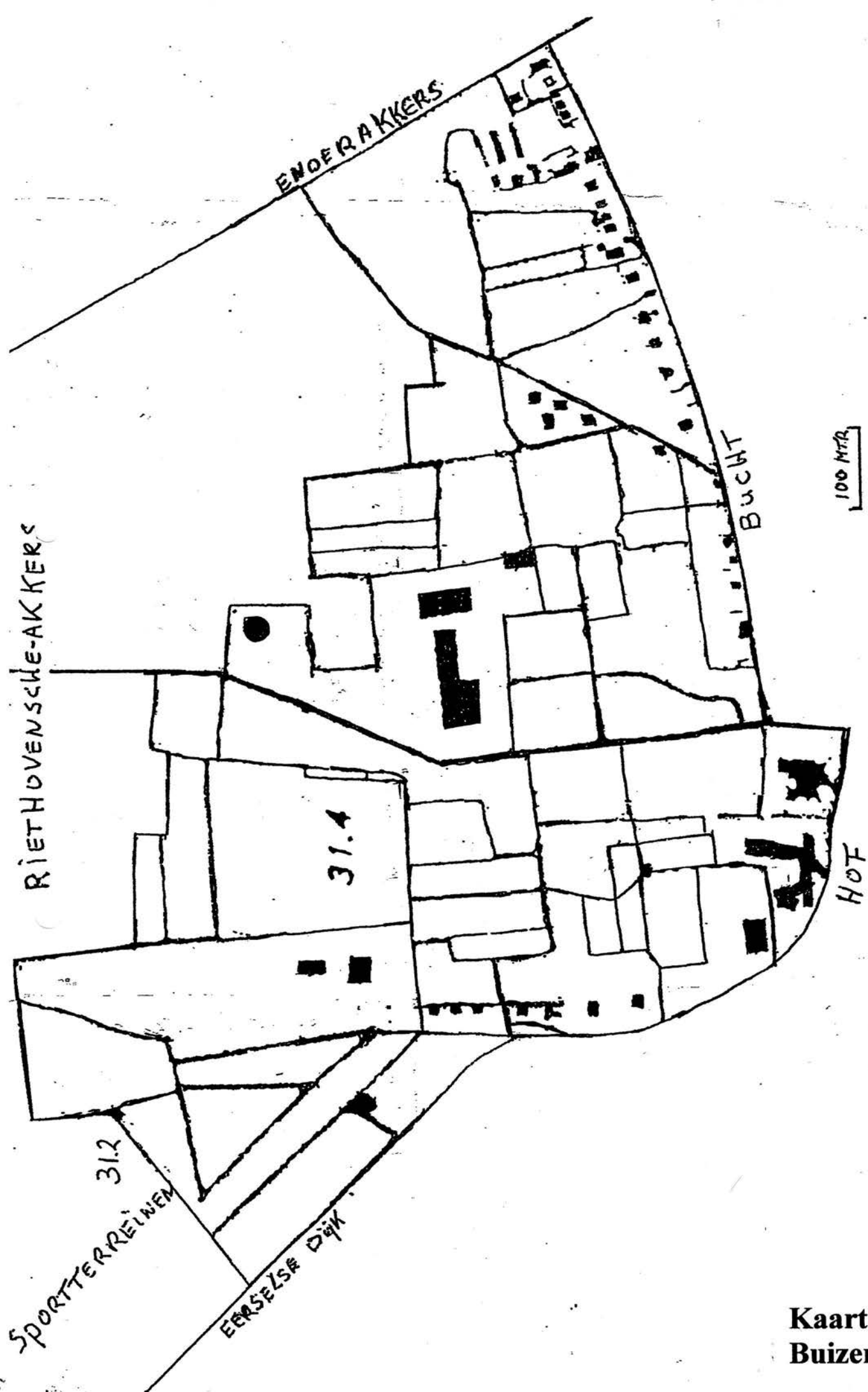
Bijlage 2

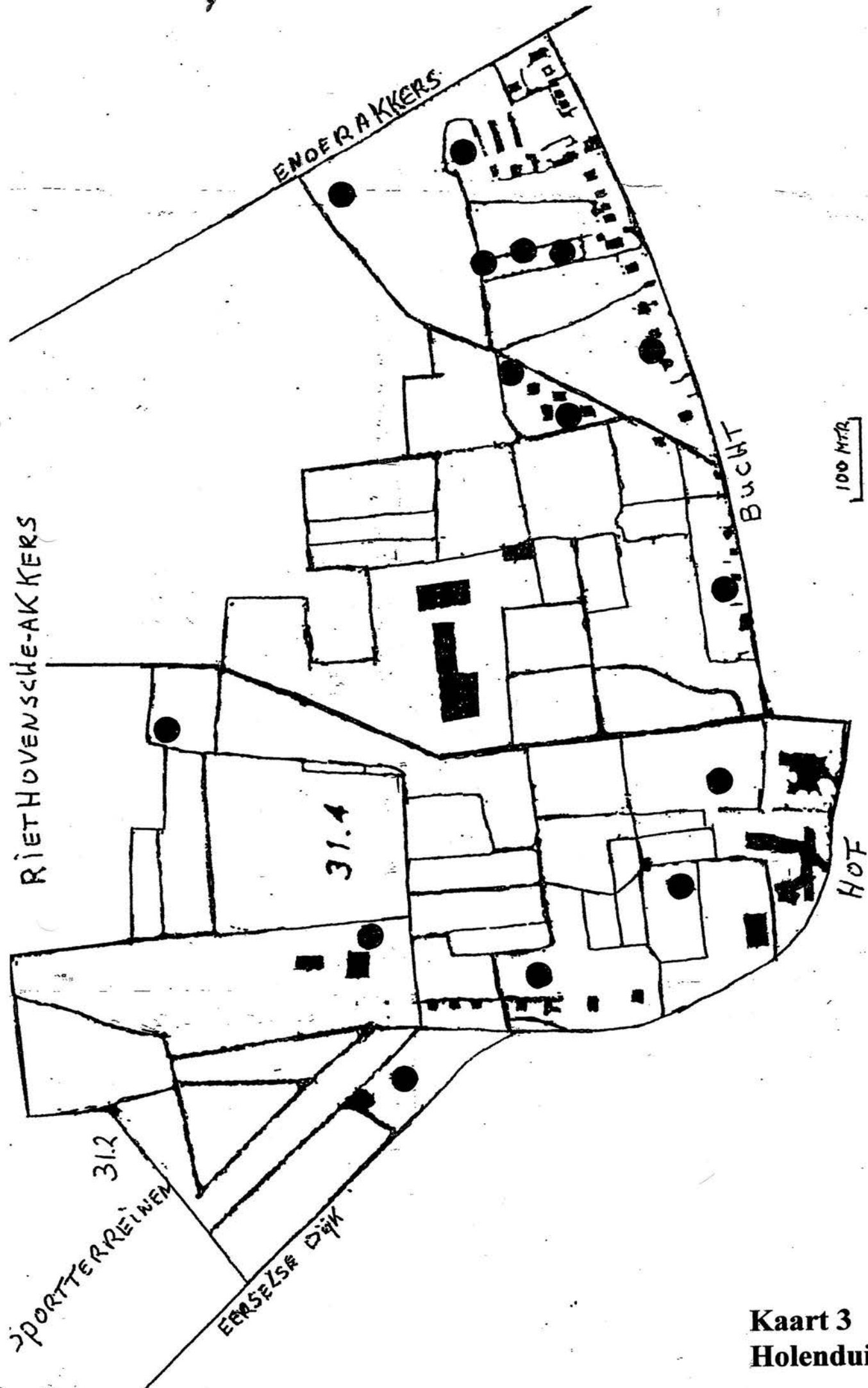
	Geen begroeiing
	Lijsterbes, vogelkers
Varens, AM.eik, spork.
	Grassen en kruiden
	Varens en spork
	Erfbeplanting
	Akkerland

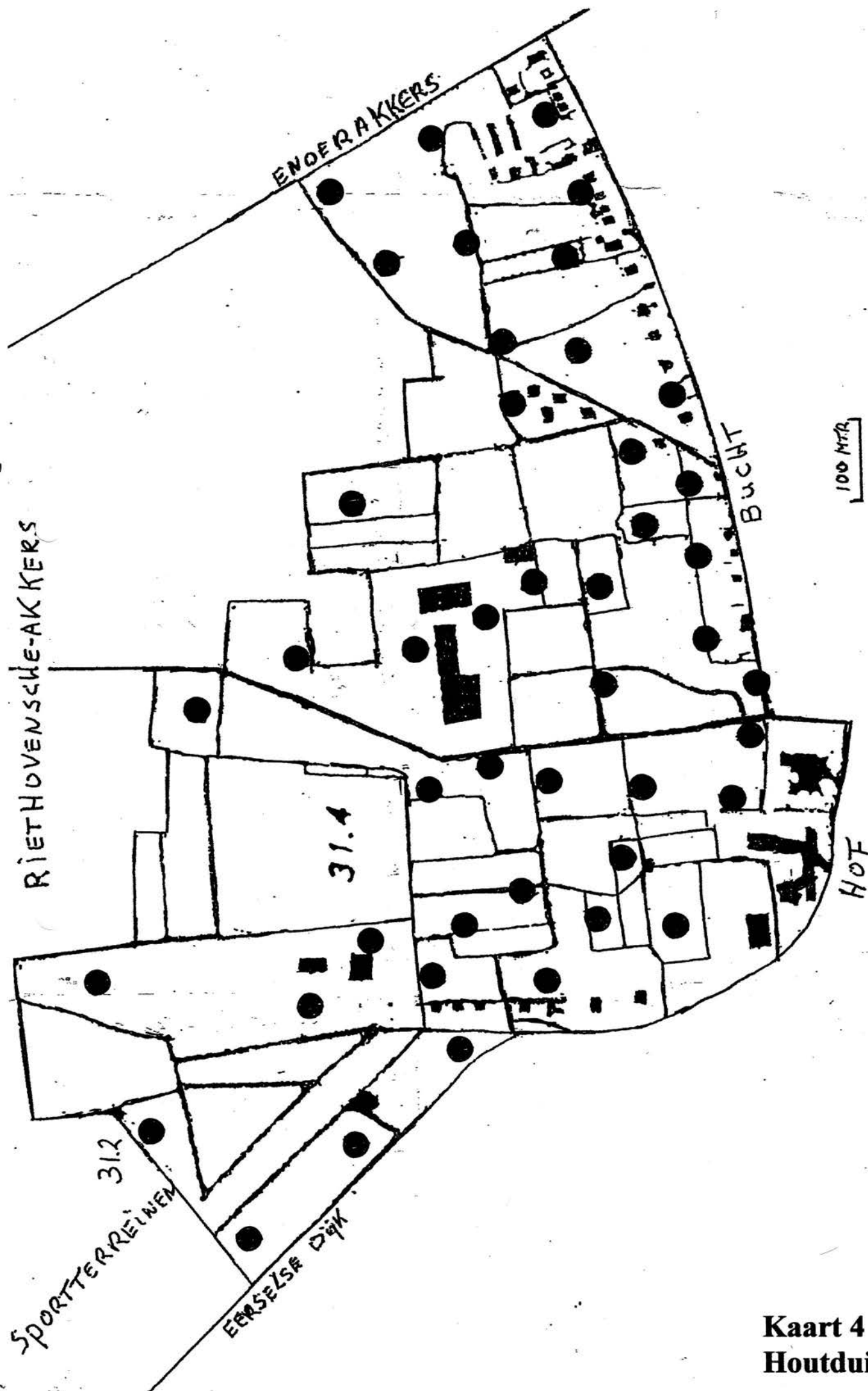
Kaart 1
Sperwer 1x

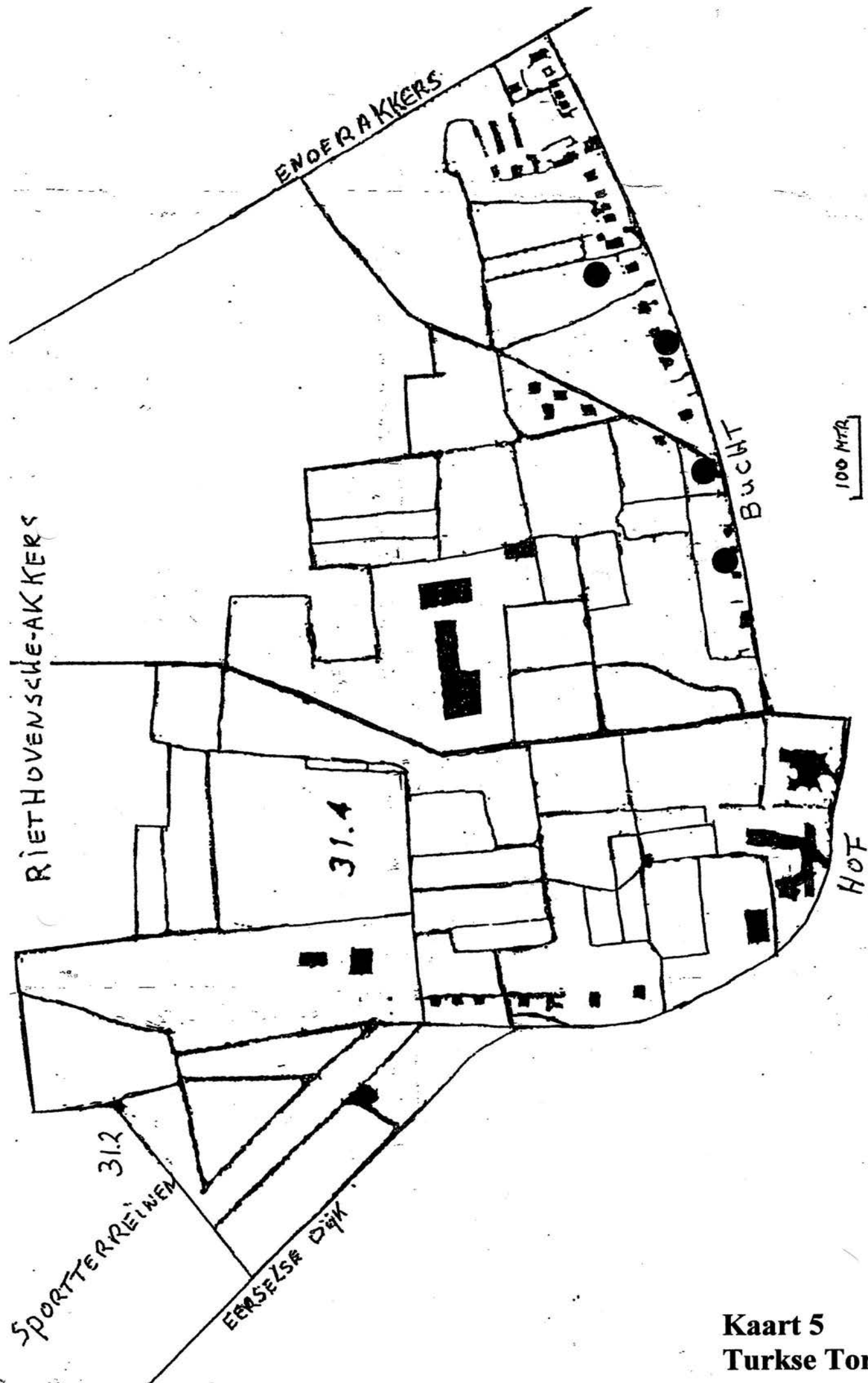
Kaart 2
Buizerd 1x

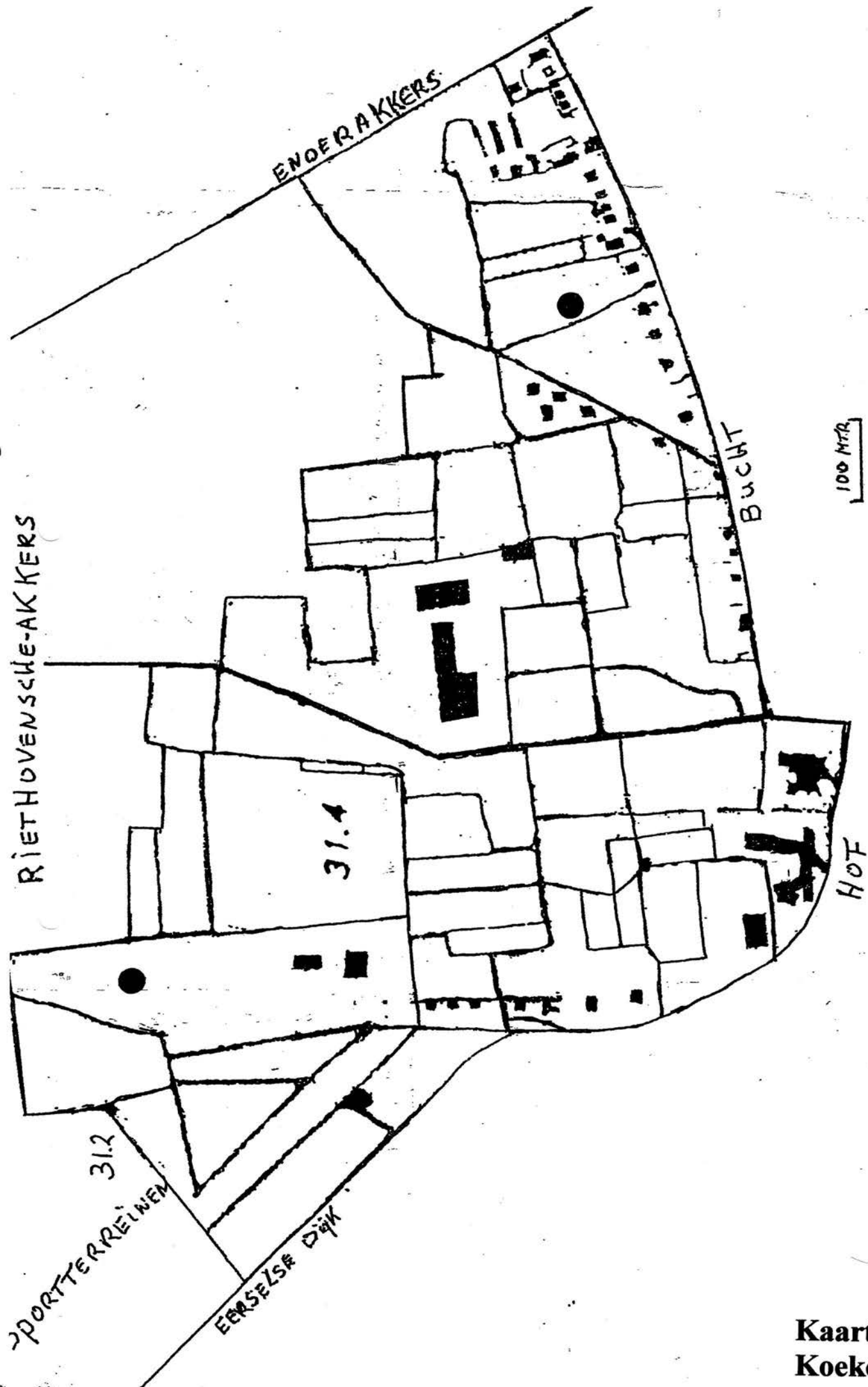
Kaart 3
Holenduif 15x

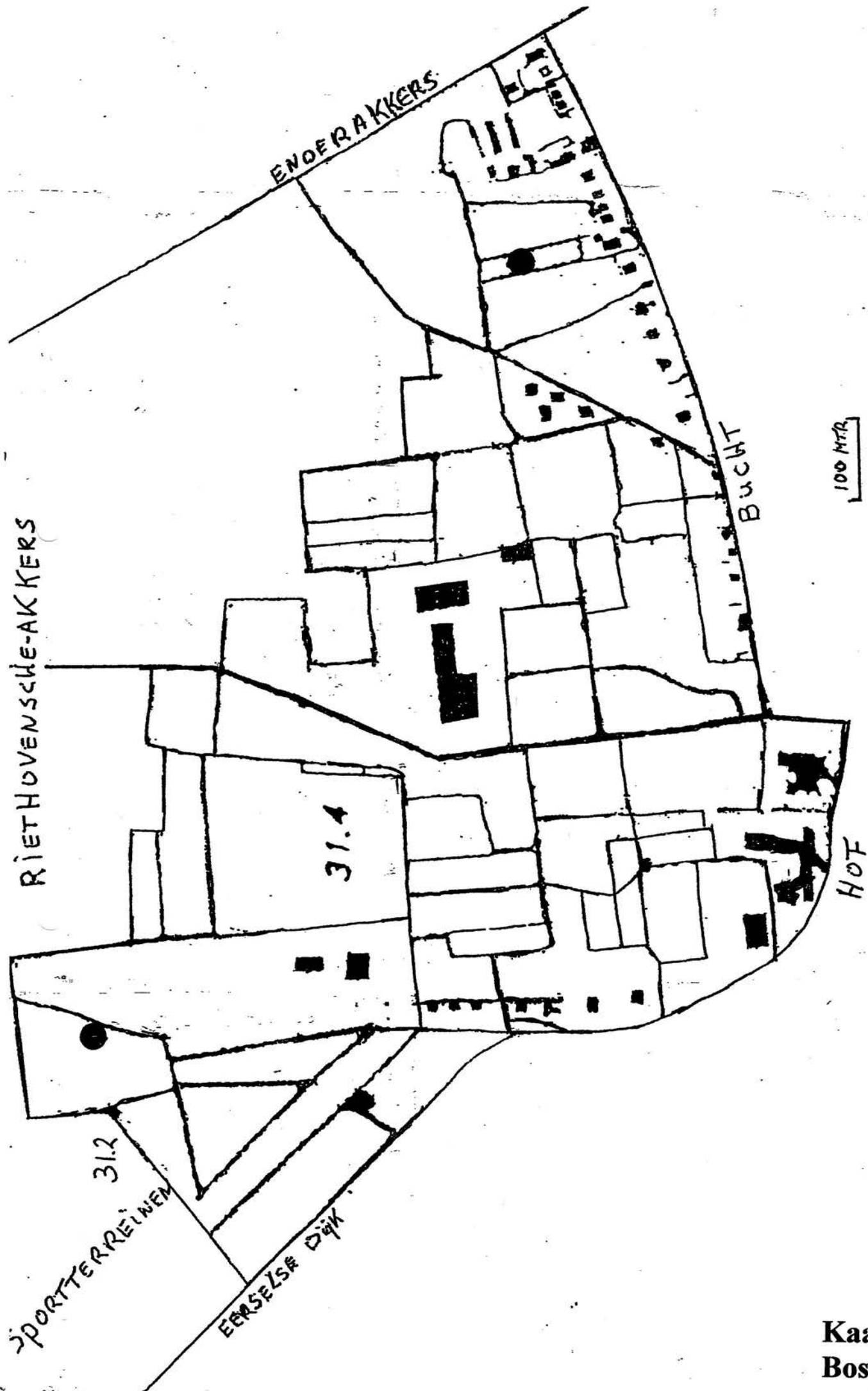
Kaart 4
Houtduif 45x

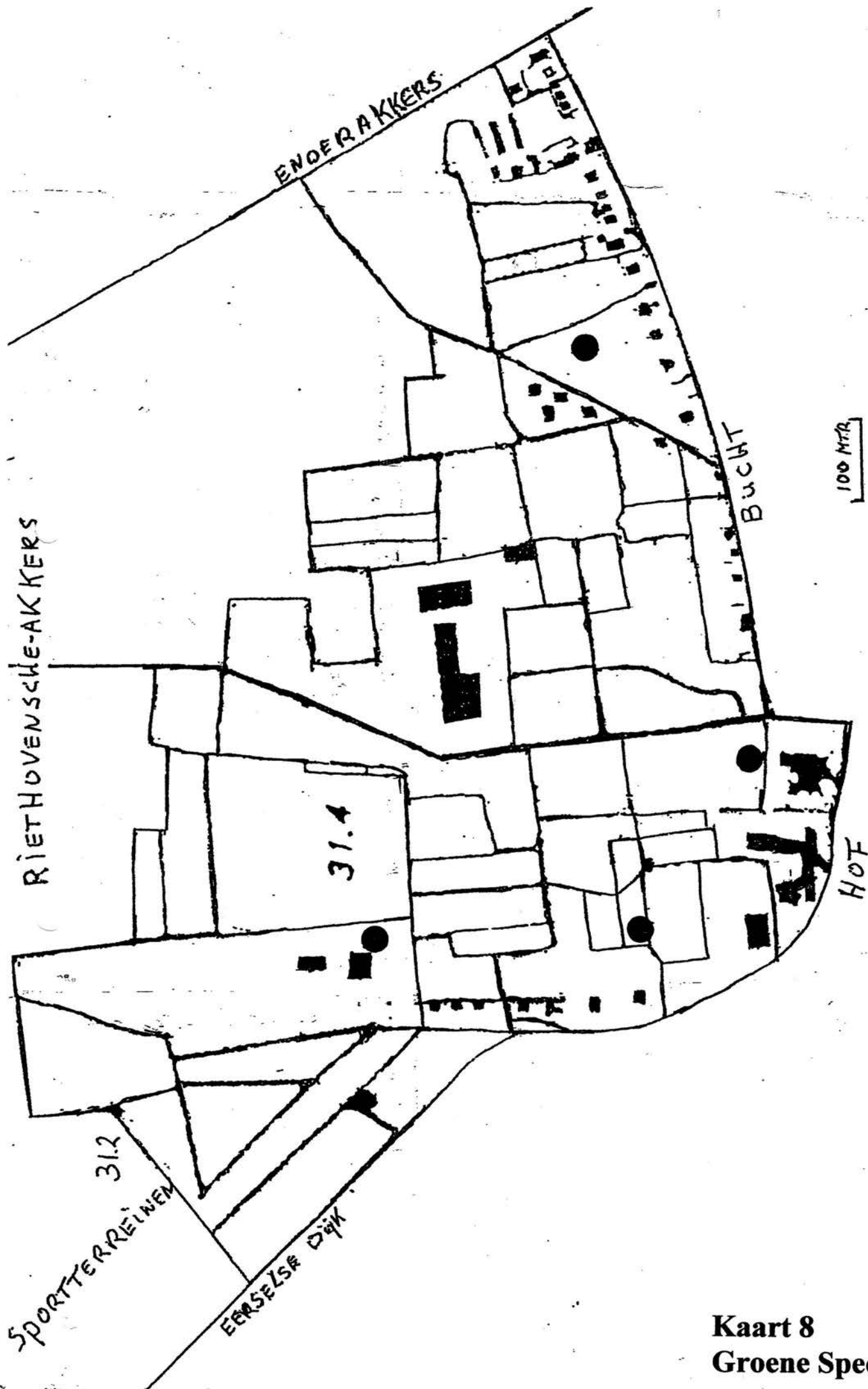
Kaart 5
Turkse Tortel 4x

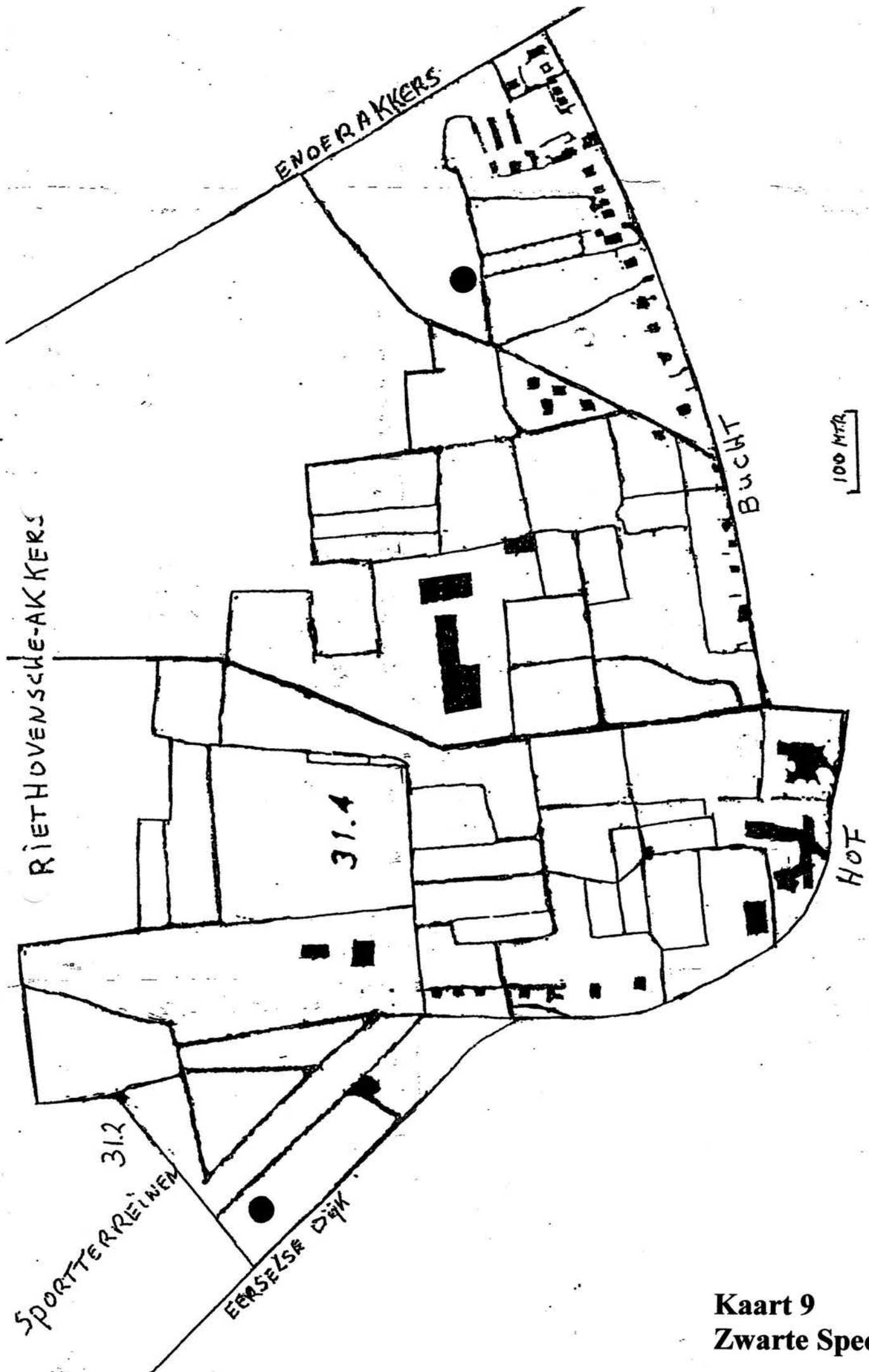
Kaart 6
Koekoek 2x

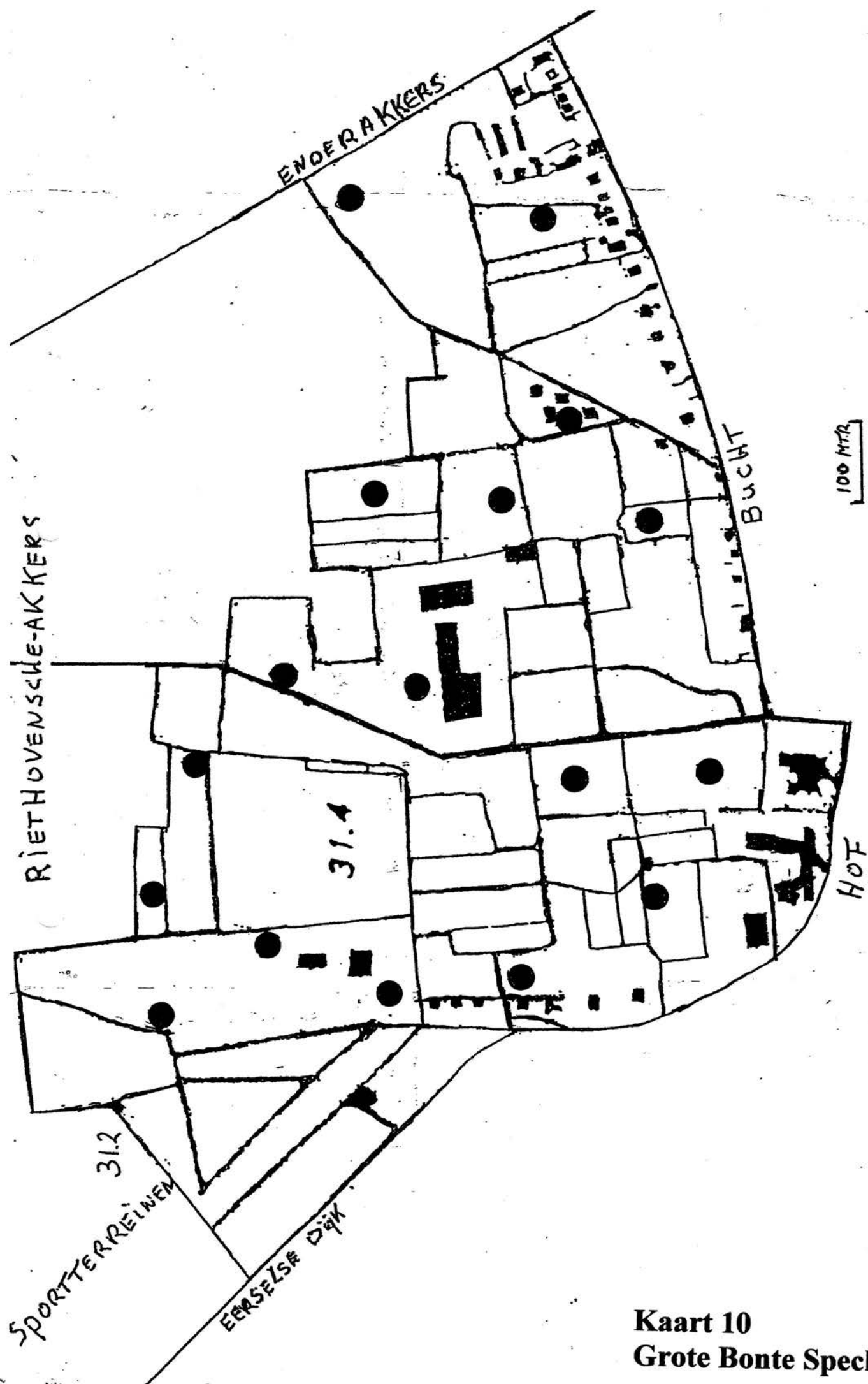
Kaart 7
Bosuil 2x

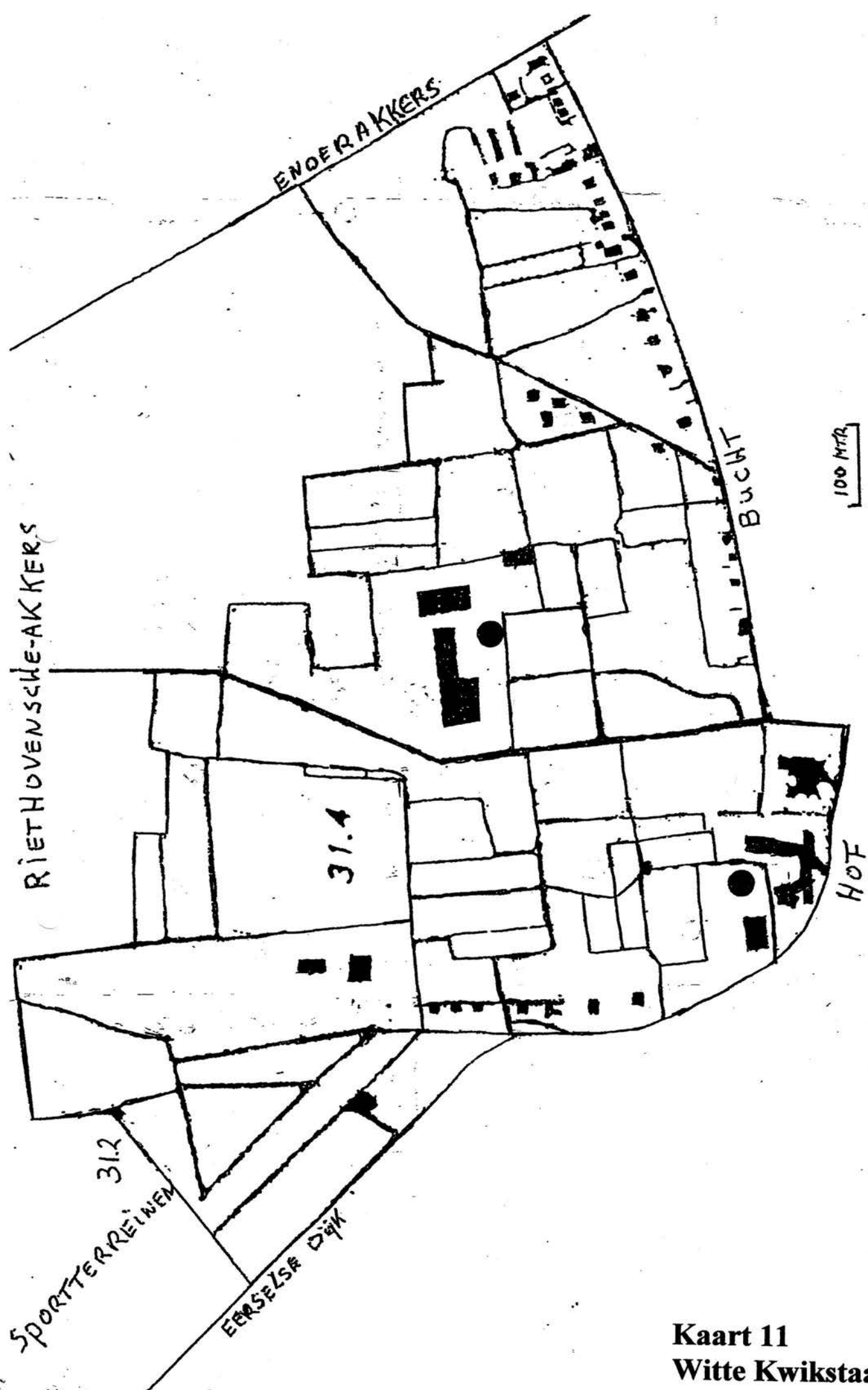
Kaart 8
Groene Specht 4x

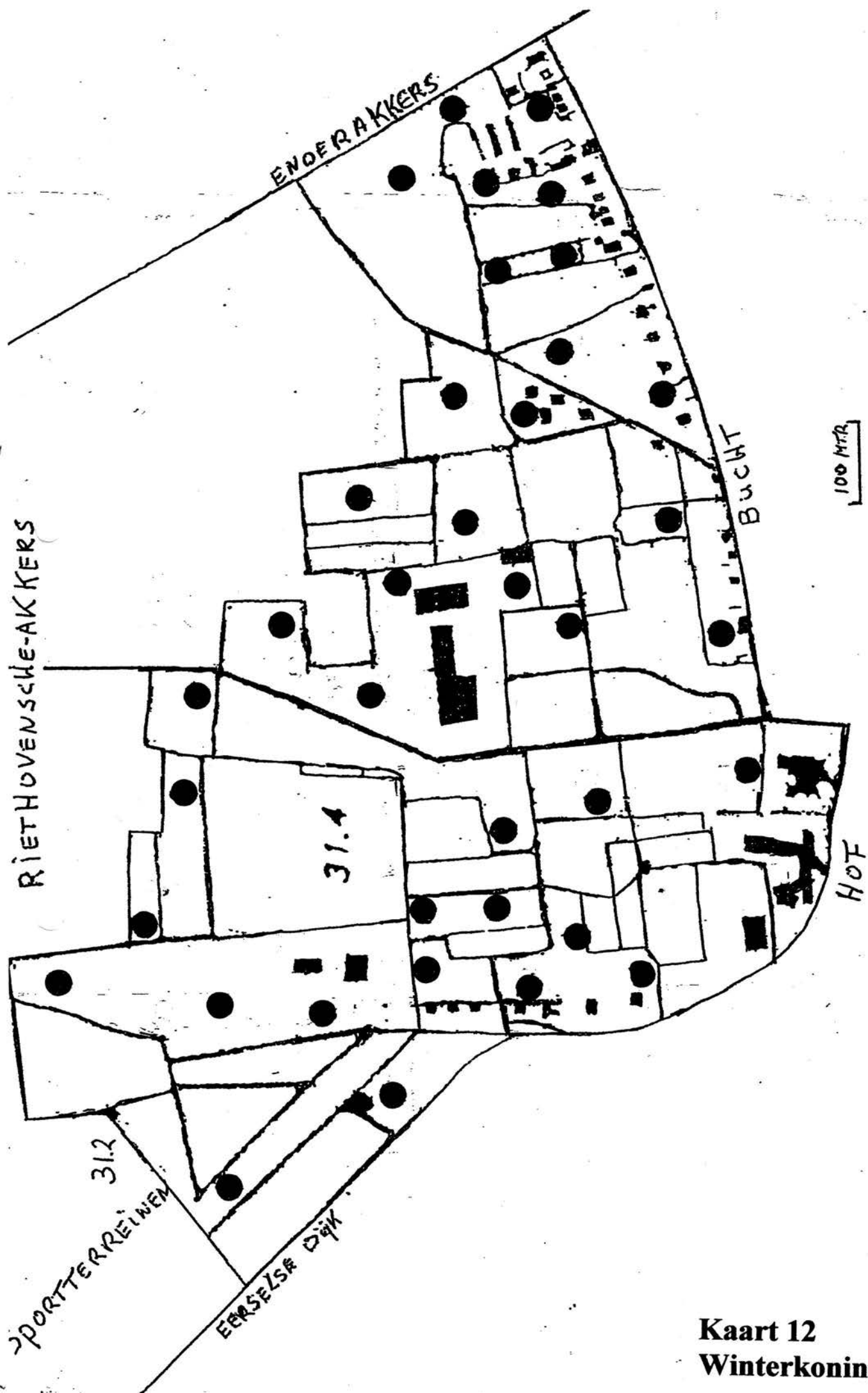
Kaart 9
Zwarte Specht 2x

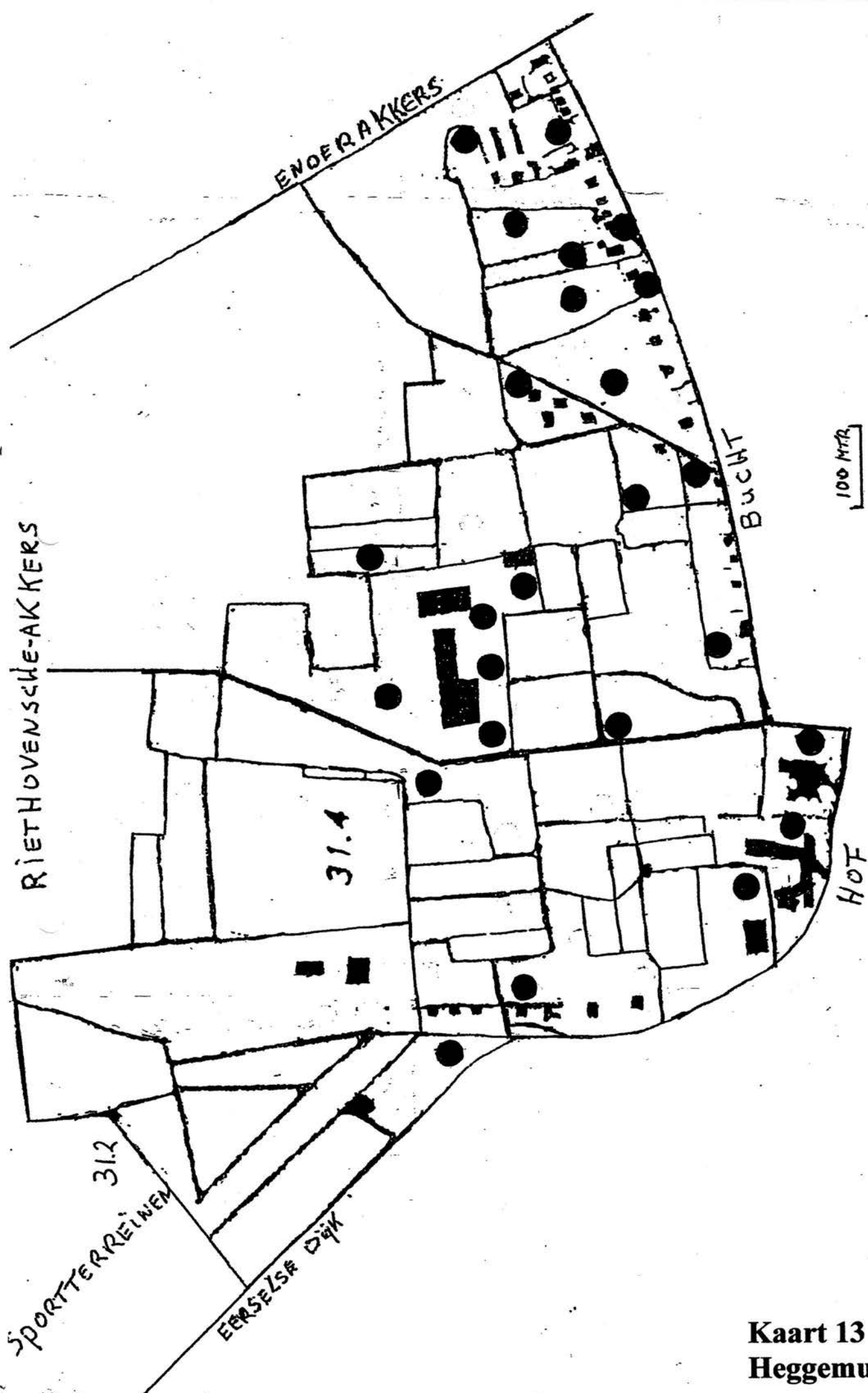
Kaart 10
Grote Bonte Specht 17x

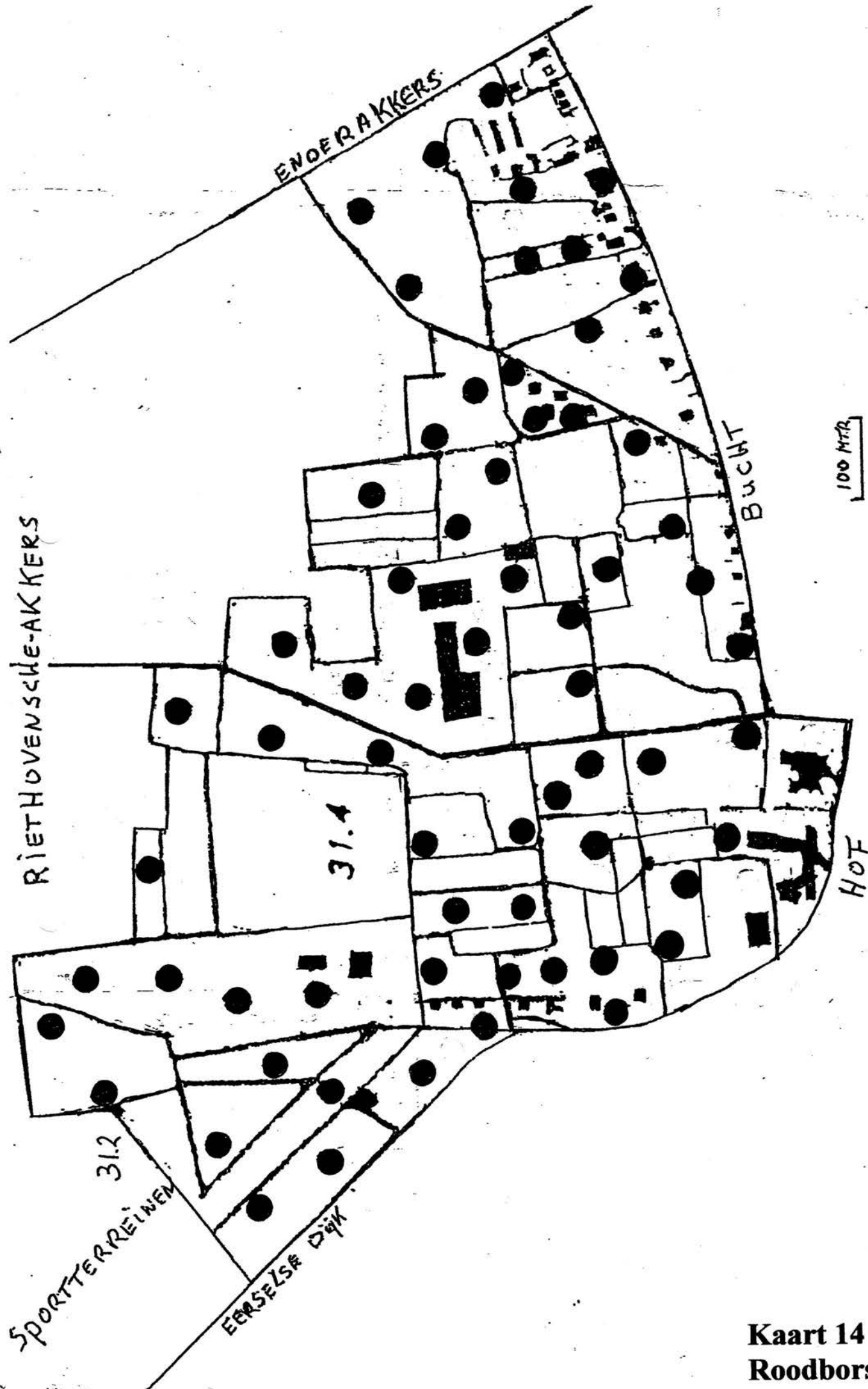
Kaart 11
Witte Kwikstaart 2x

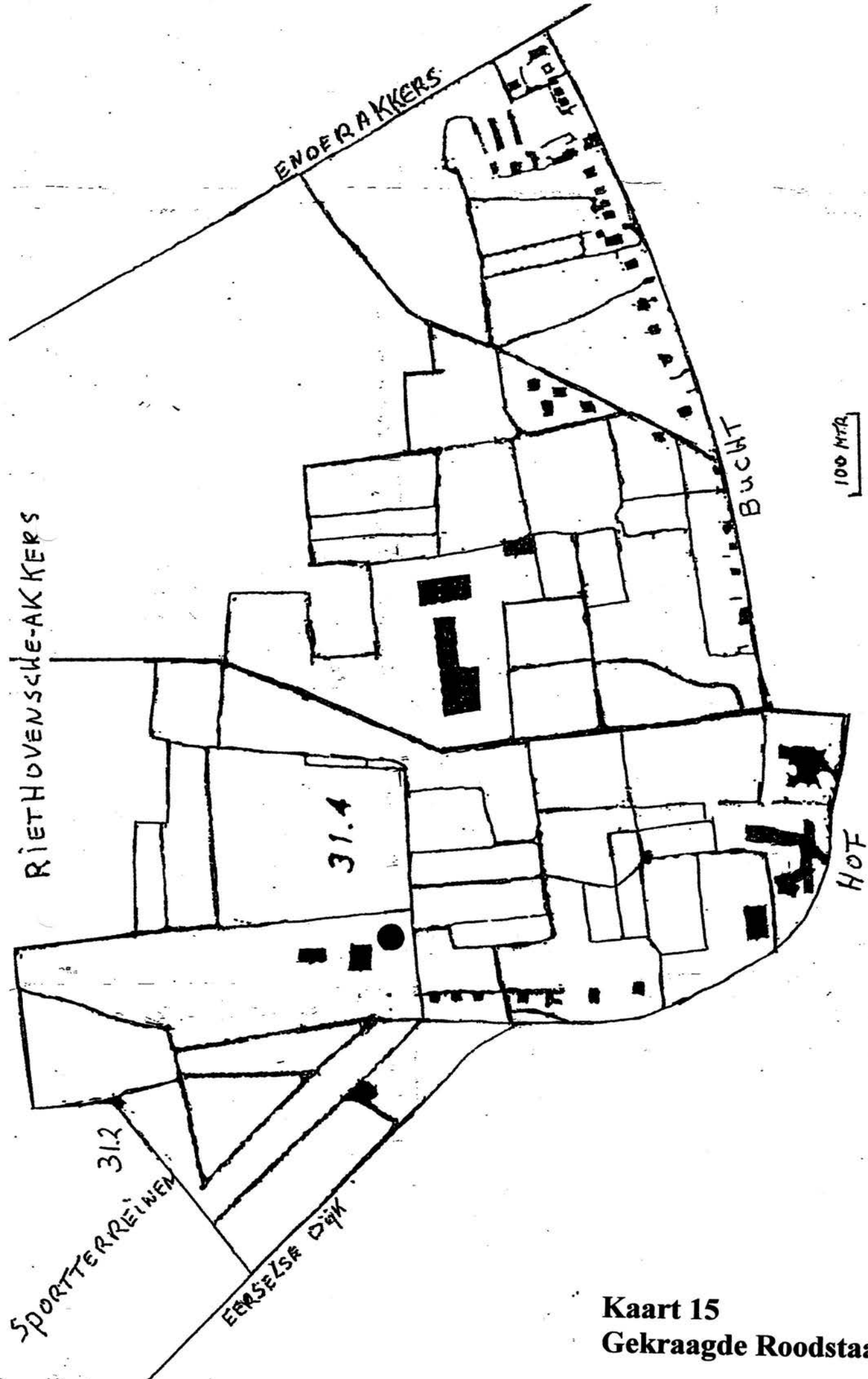
Kaart 12
Winterkoning 37x

Kaart 13
Heggemus 25x

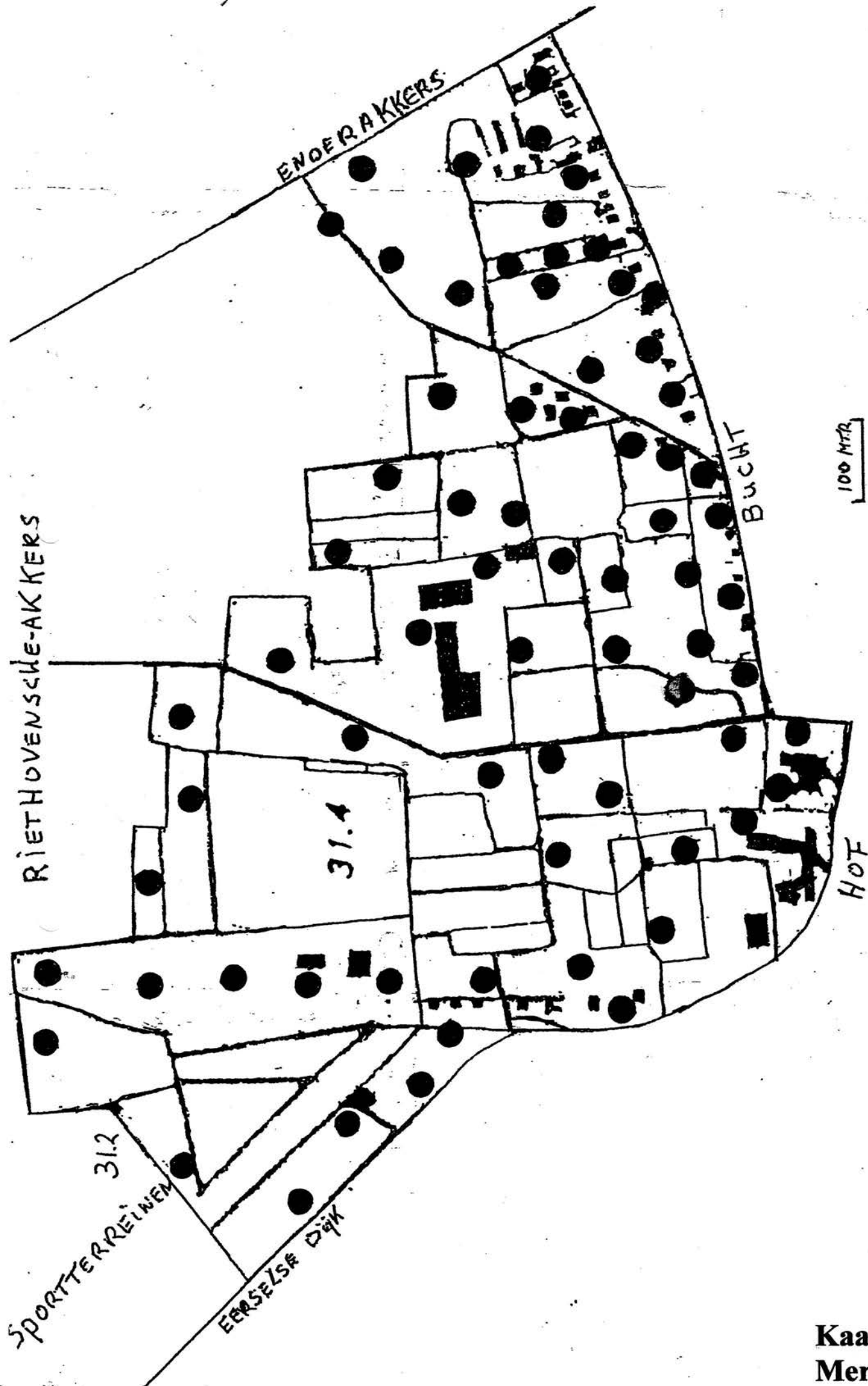

Kaart 14
Roodborst 65x

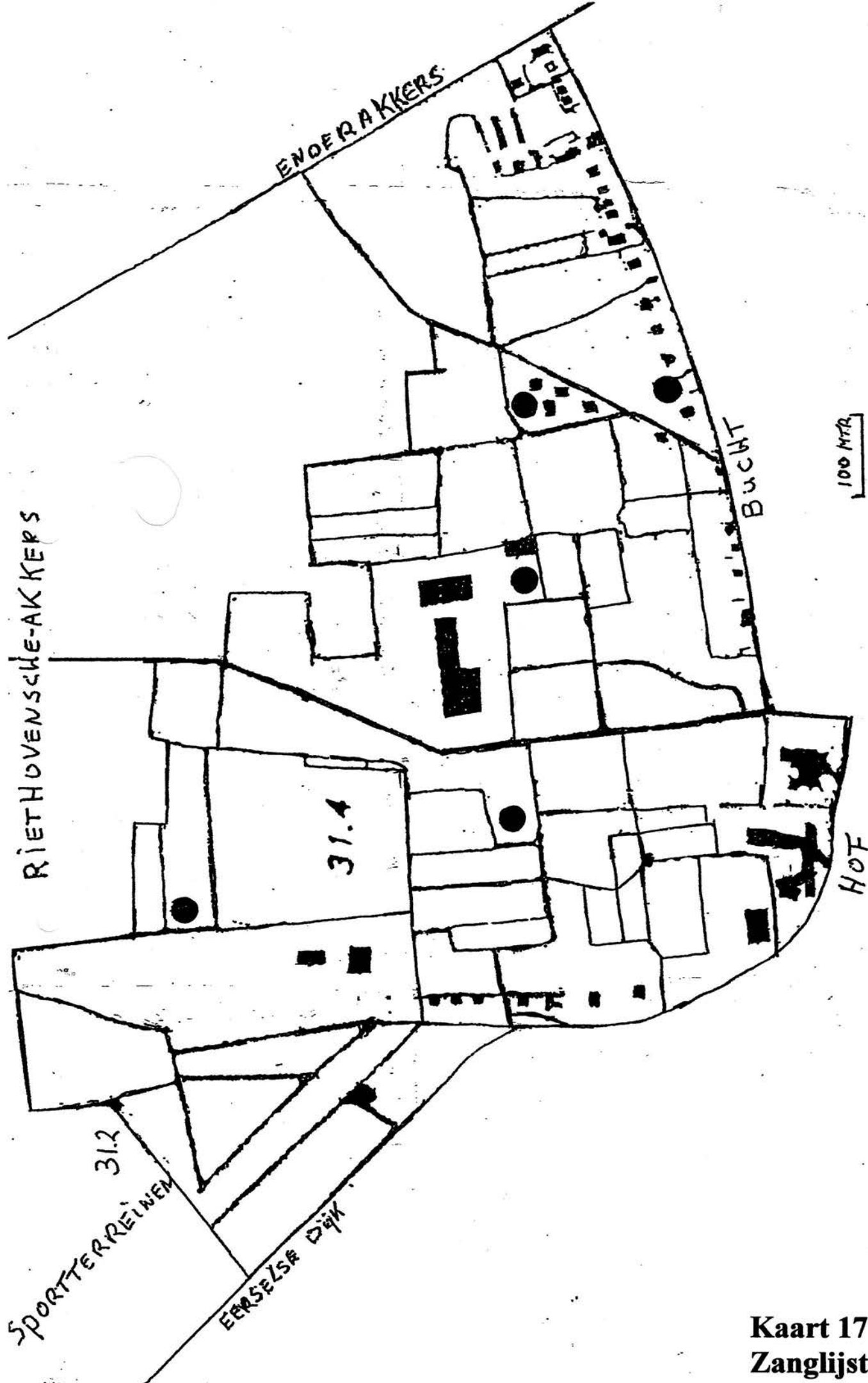

Kaart 15

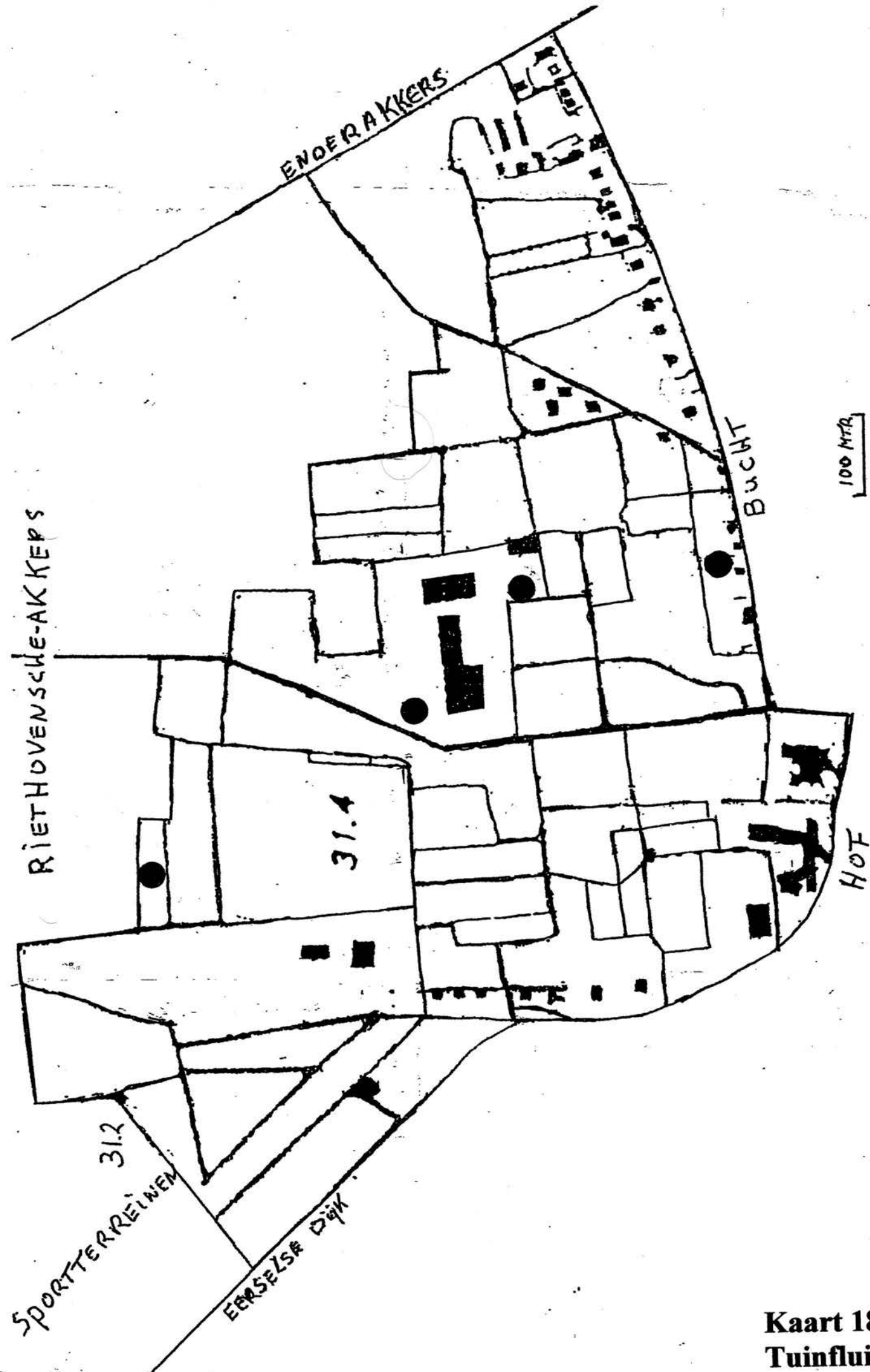
Gekraagde Roodstaart 1x

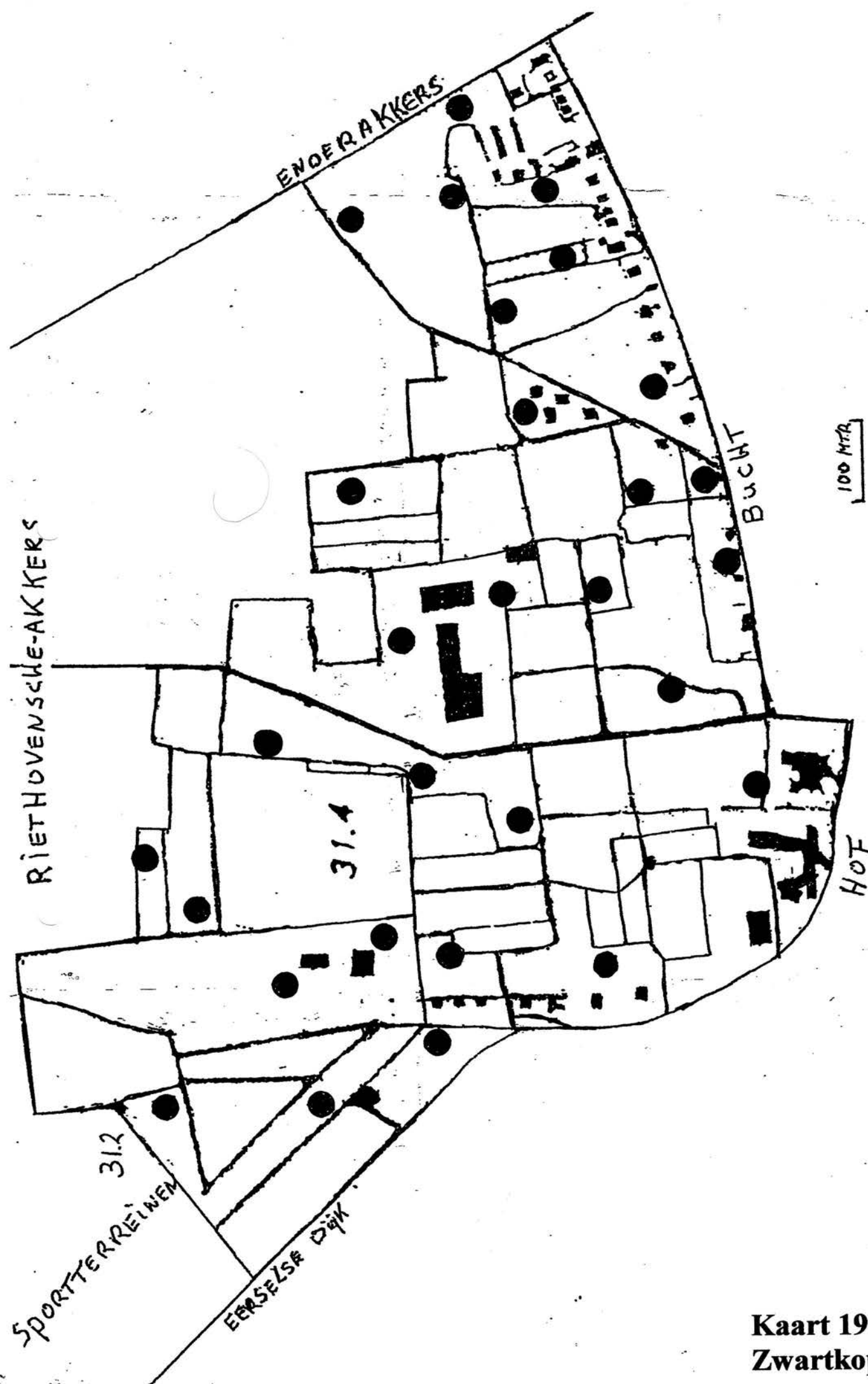
Kaart 16
Merel 70x

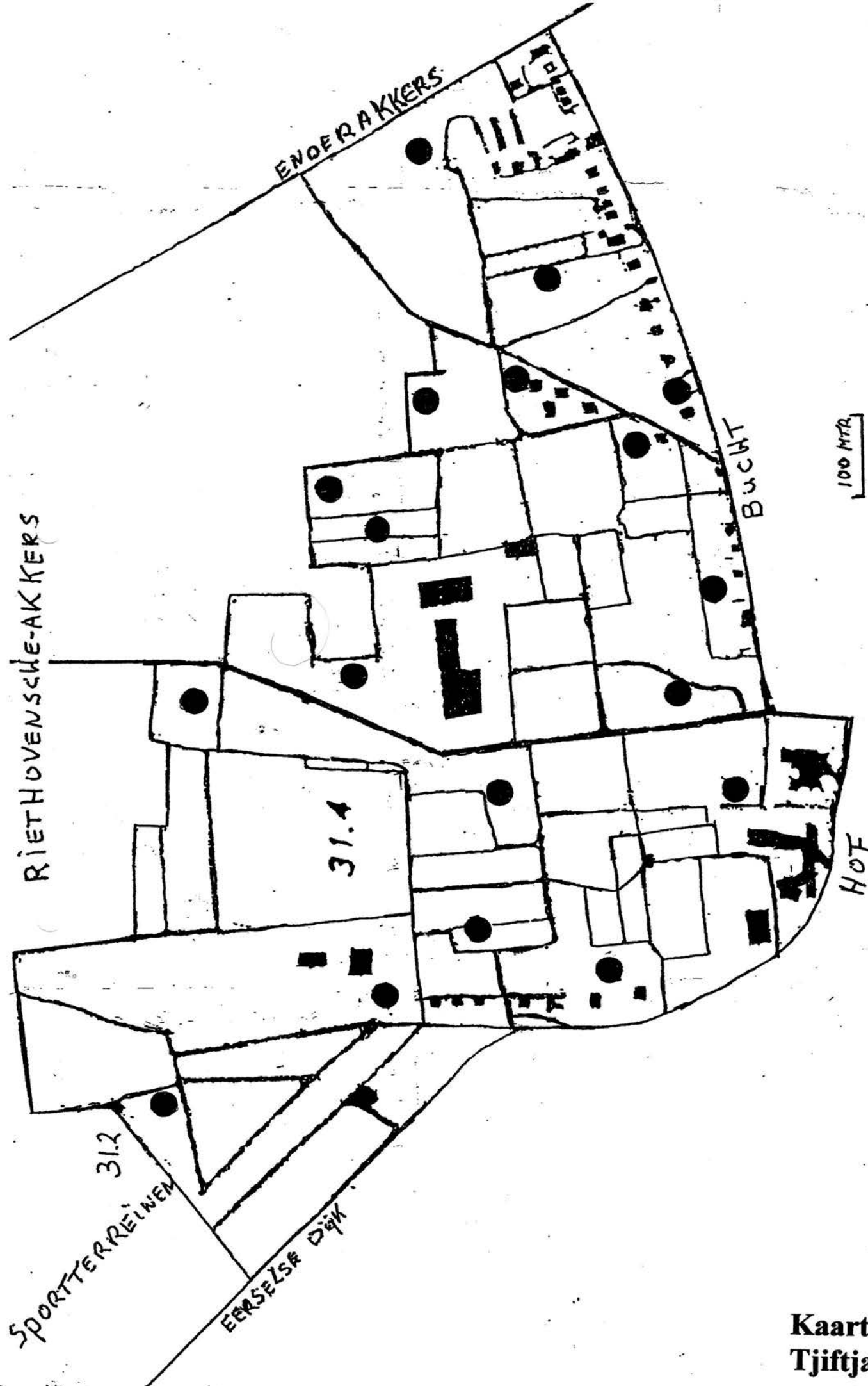
Kaart 17
Zanglijster 5x

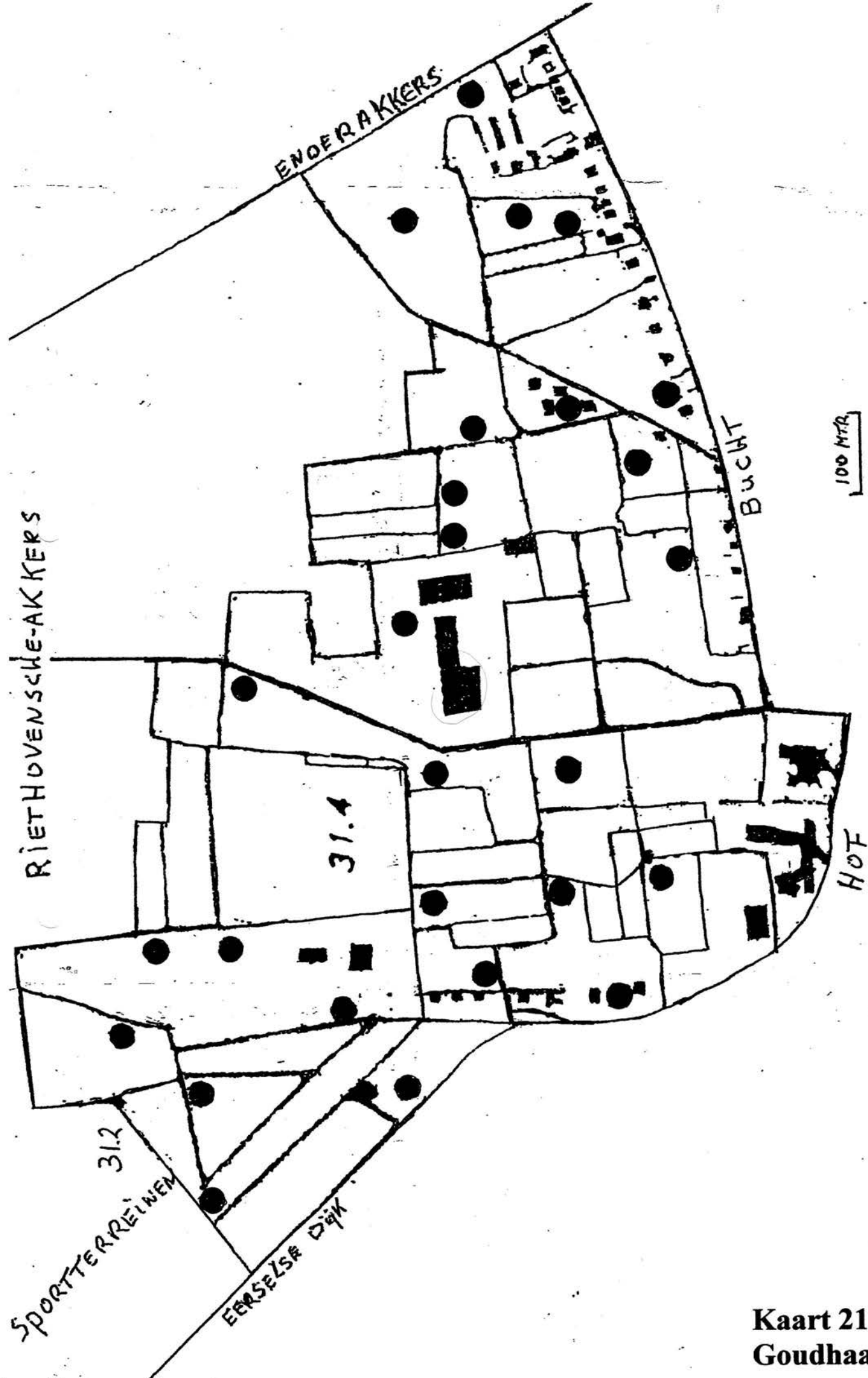
Kaart 18
Tuinfluit 4x

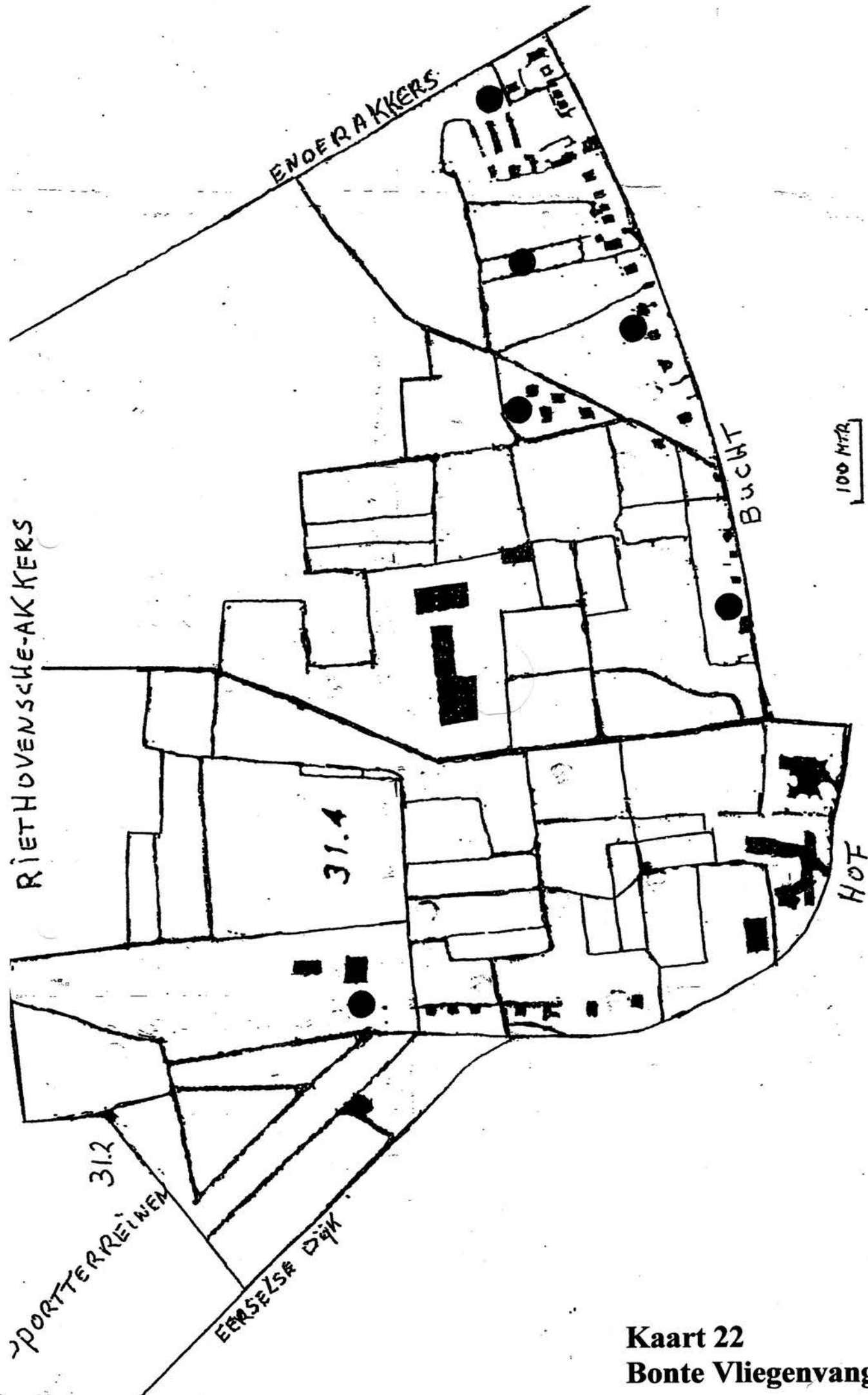
Kaart 19
Zwartkop 29x

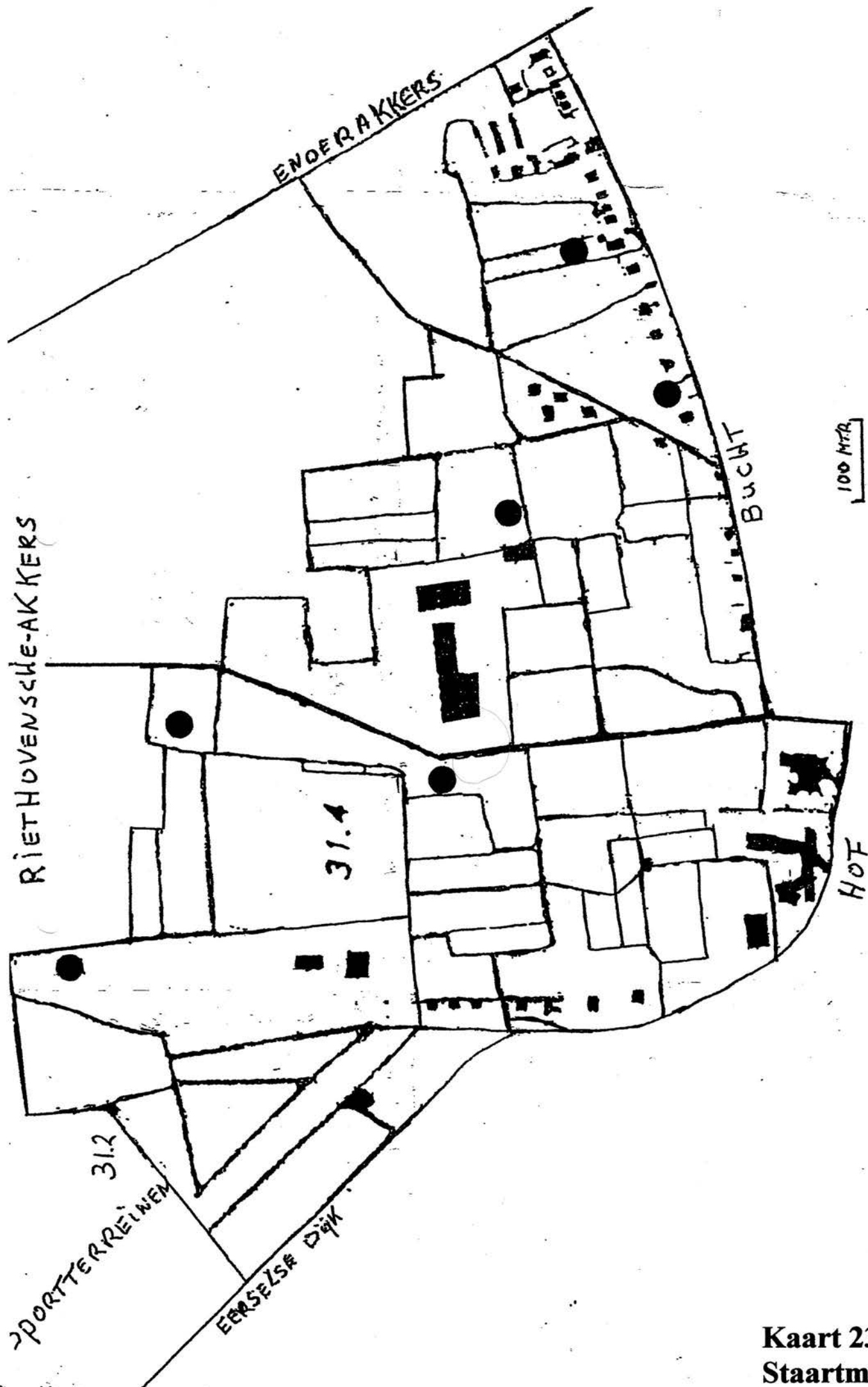
Kaart 20
Tjiftjaf 18x

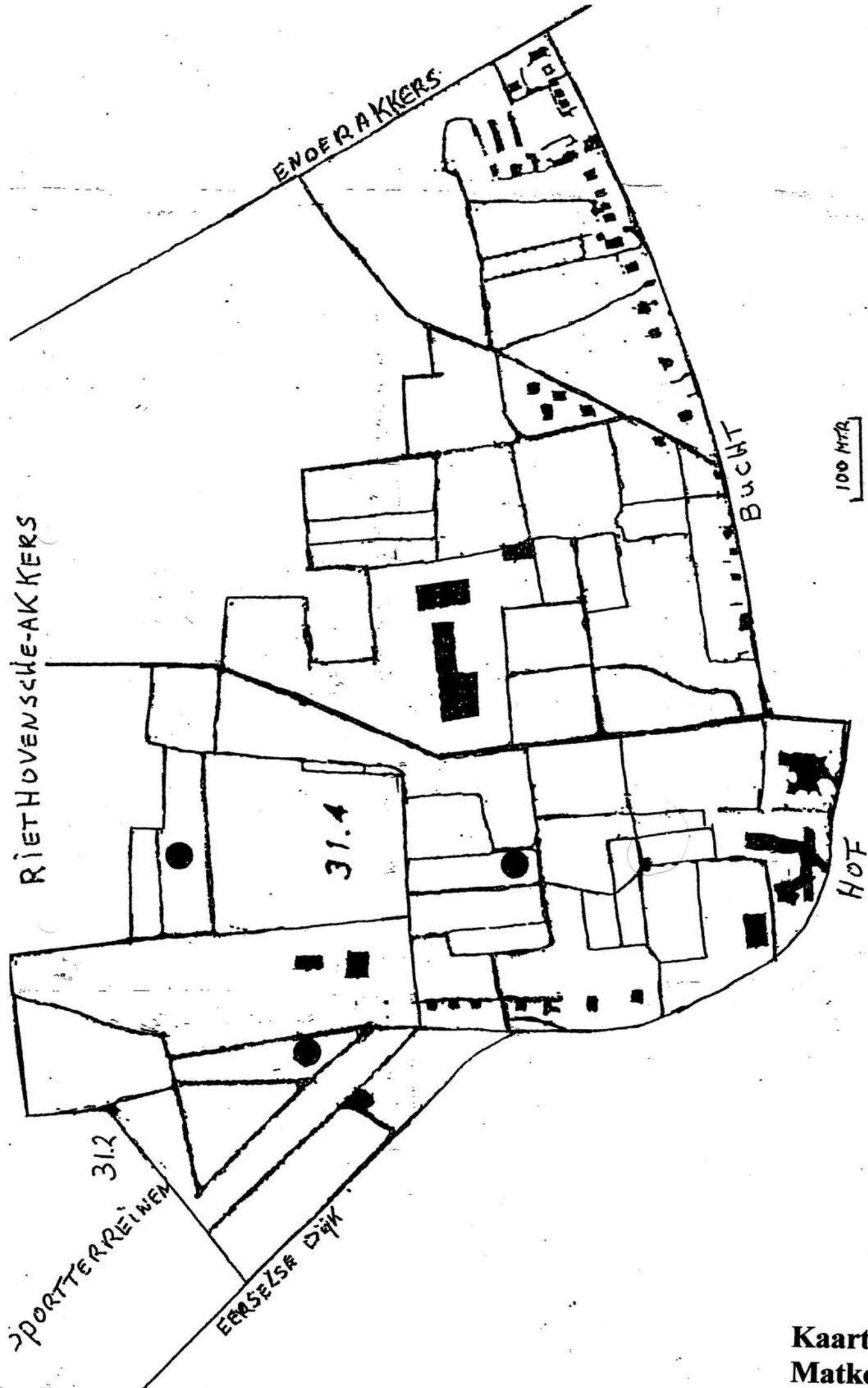
Kaart 21
Goudhaan 27x

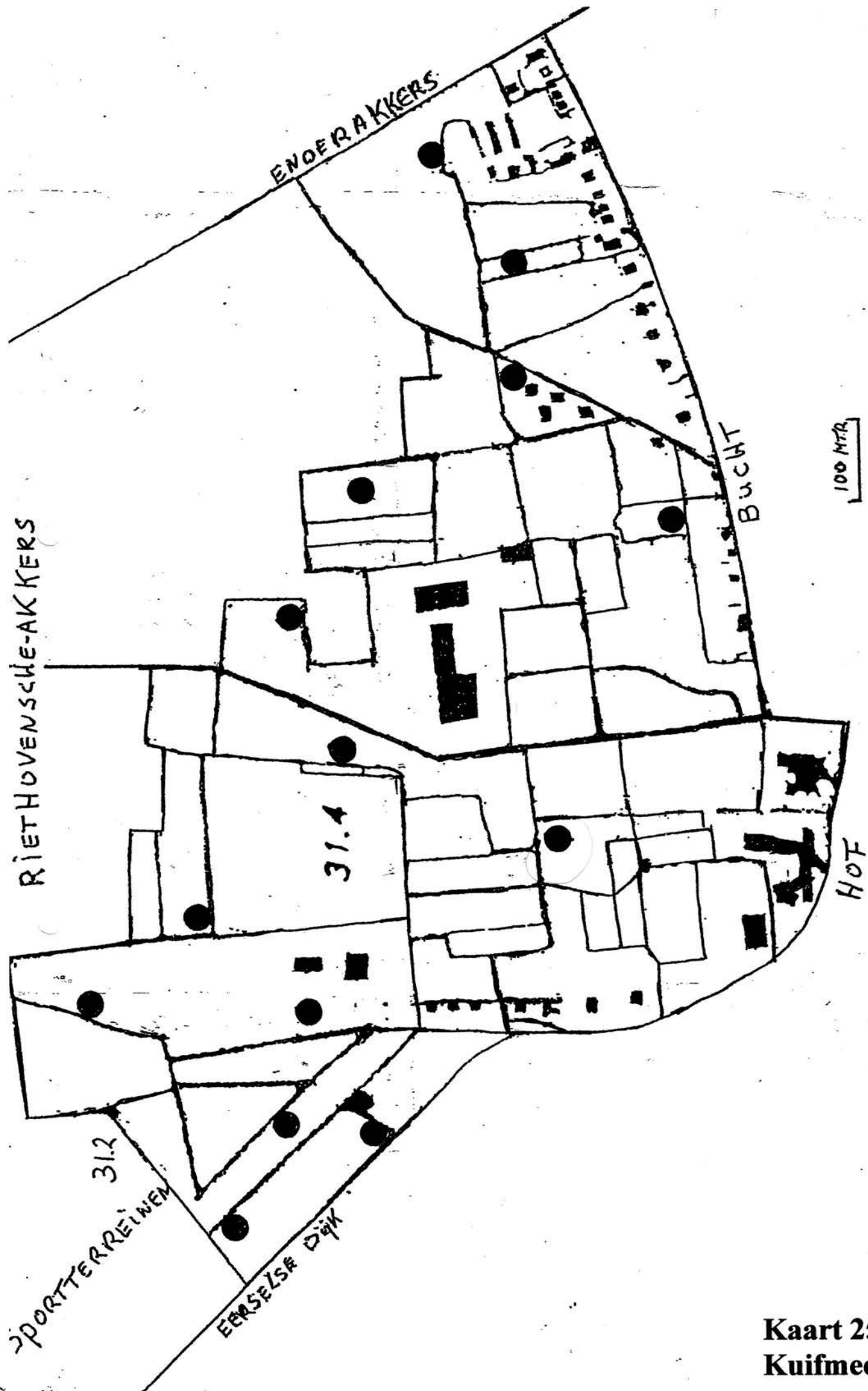
Kaart 22
Bonte Vliegenvanger 6x

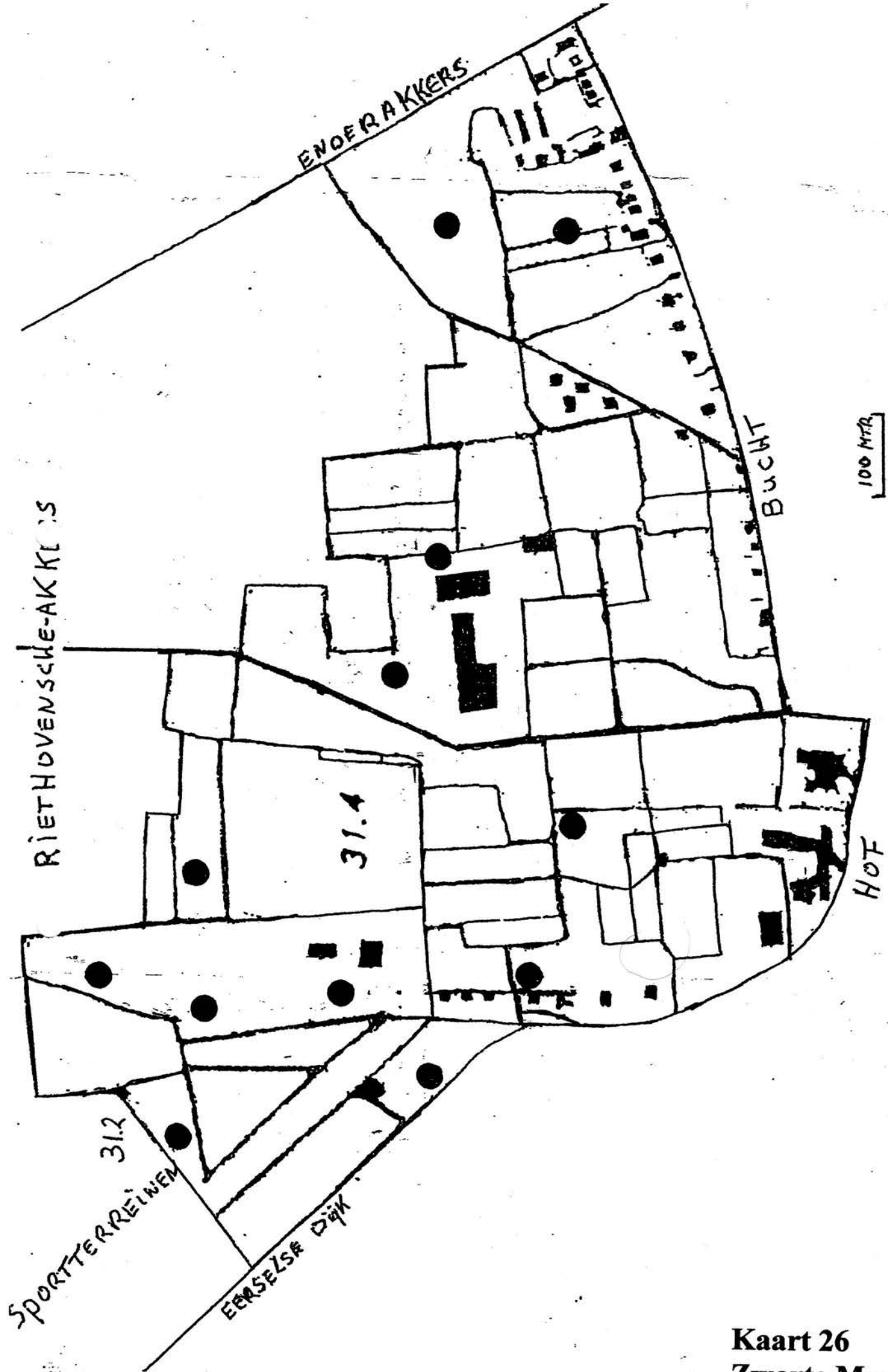
Kaart 23
Staartmees 6x

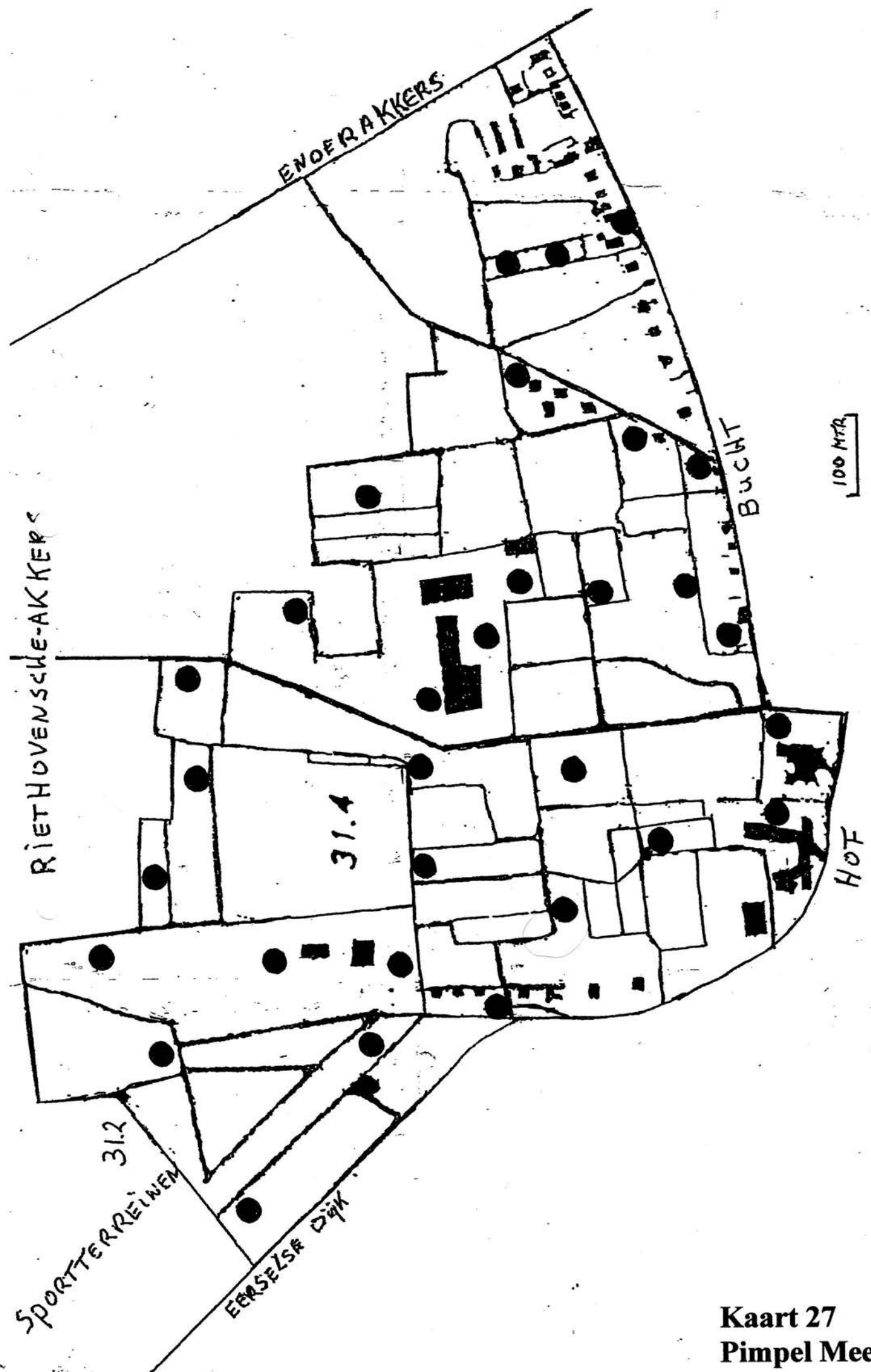
Kaart 24
Matkop 3x

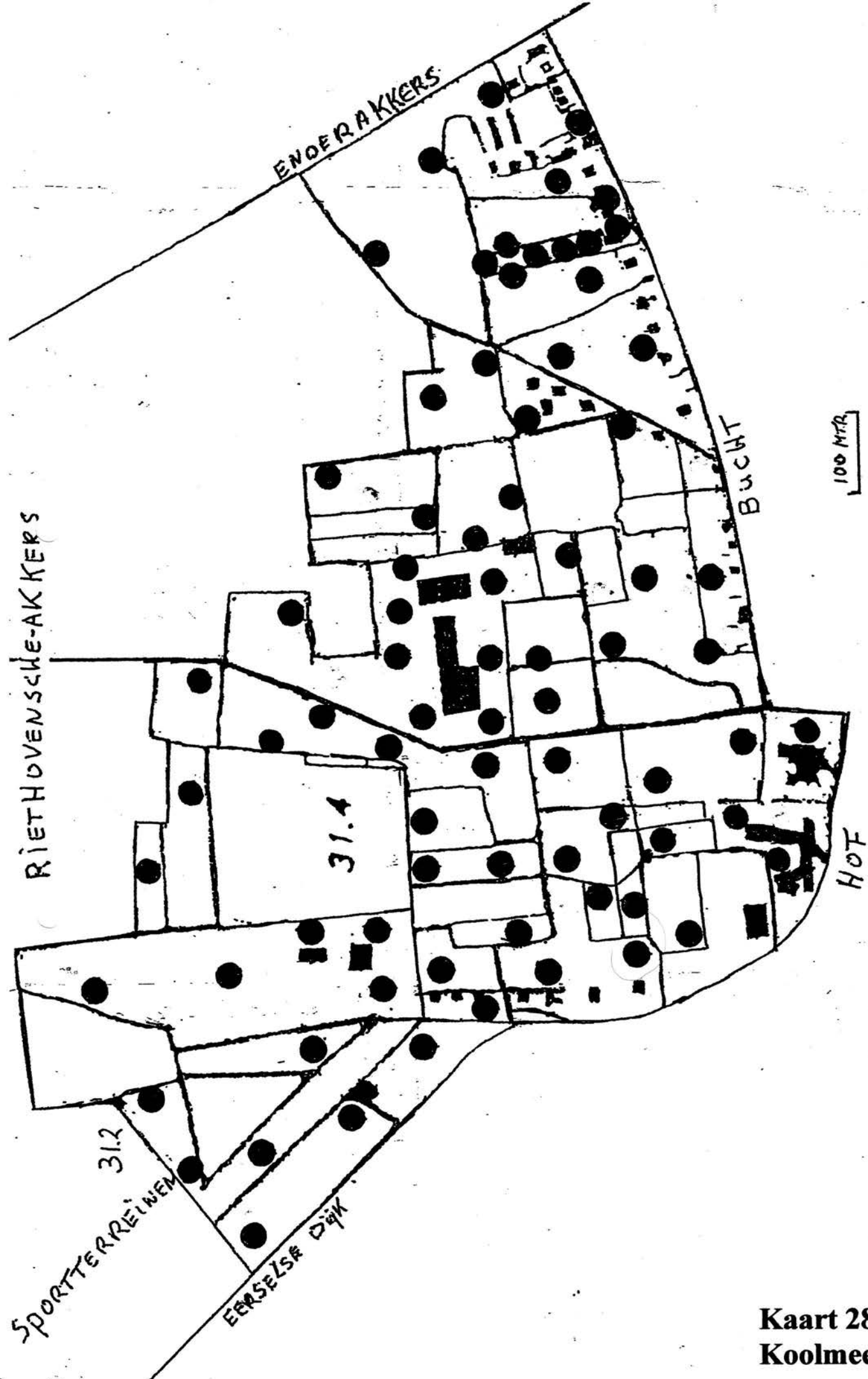
Kaart 25
Kuifmees 14x

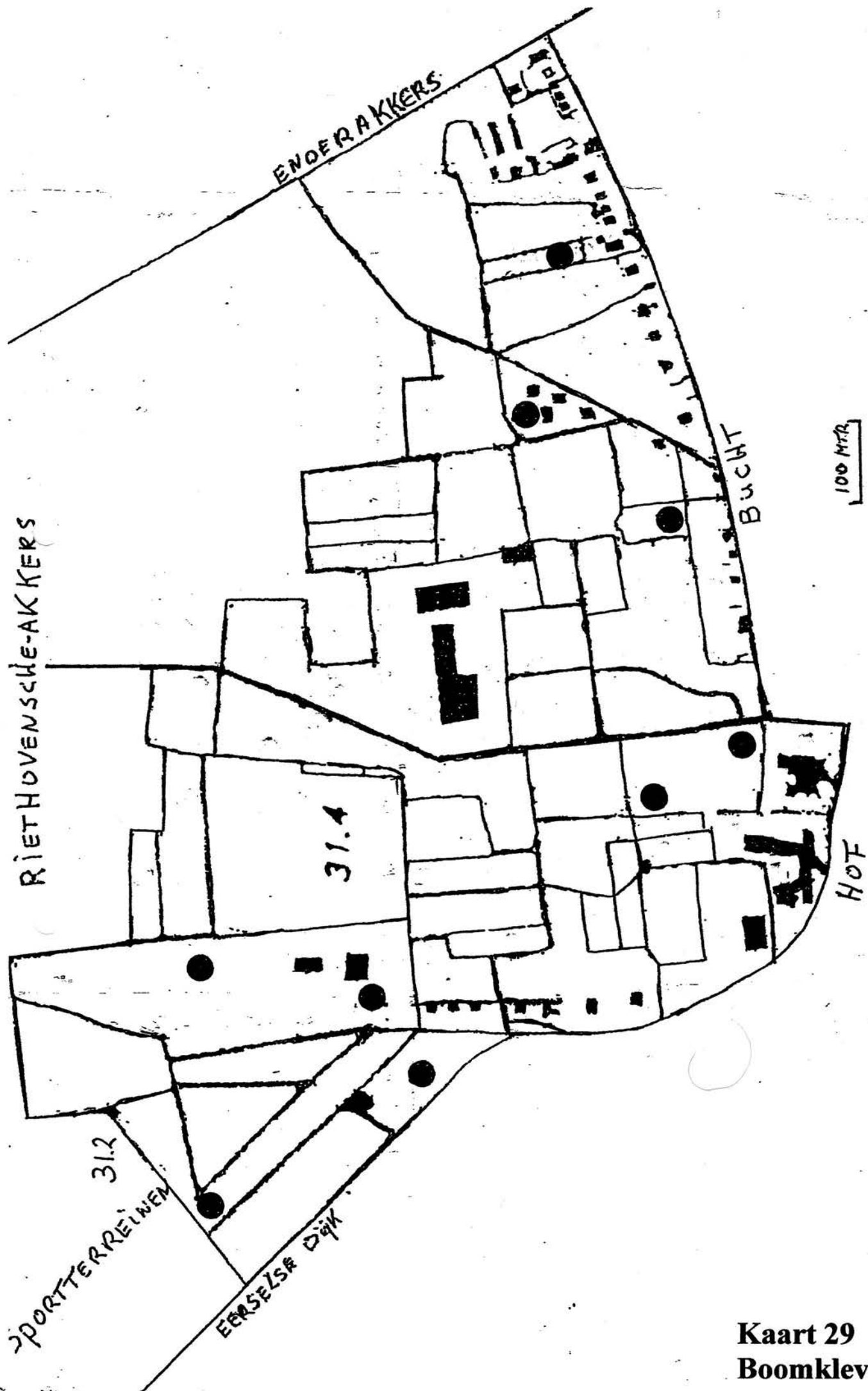
Kaart 26
Zwarte Mees 12x

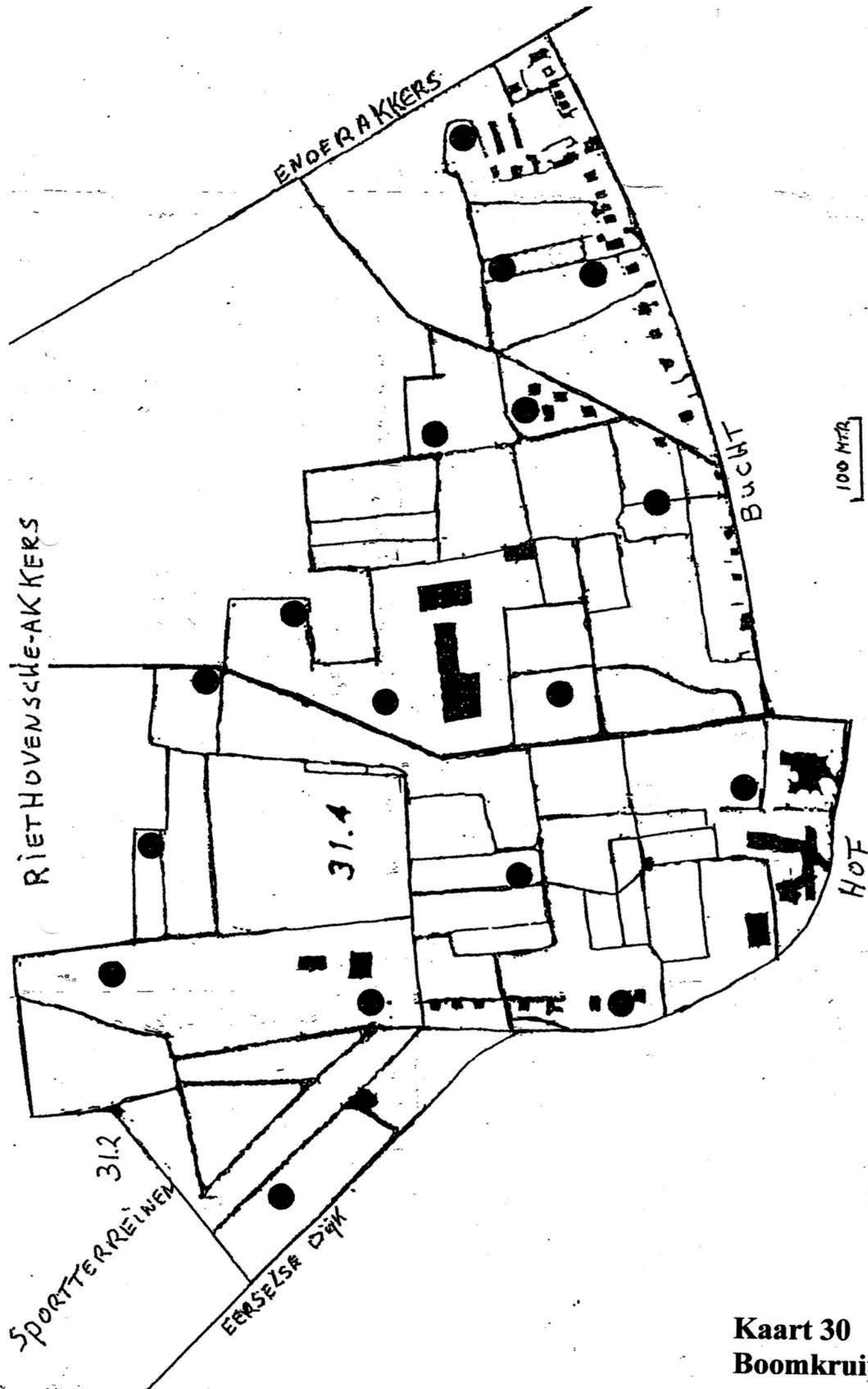
Kaart 27
Pimpel Mees 31x

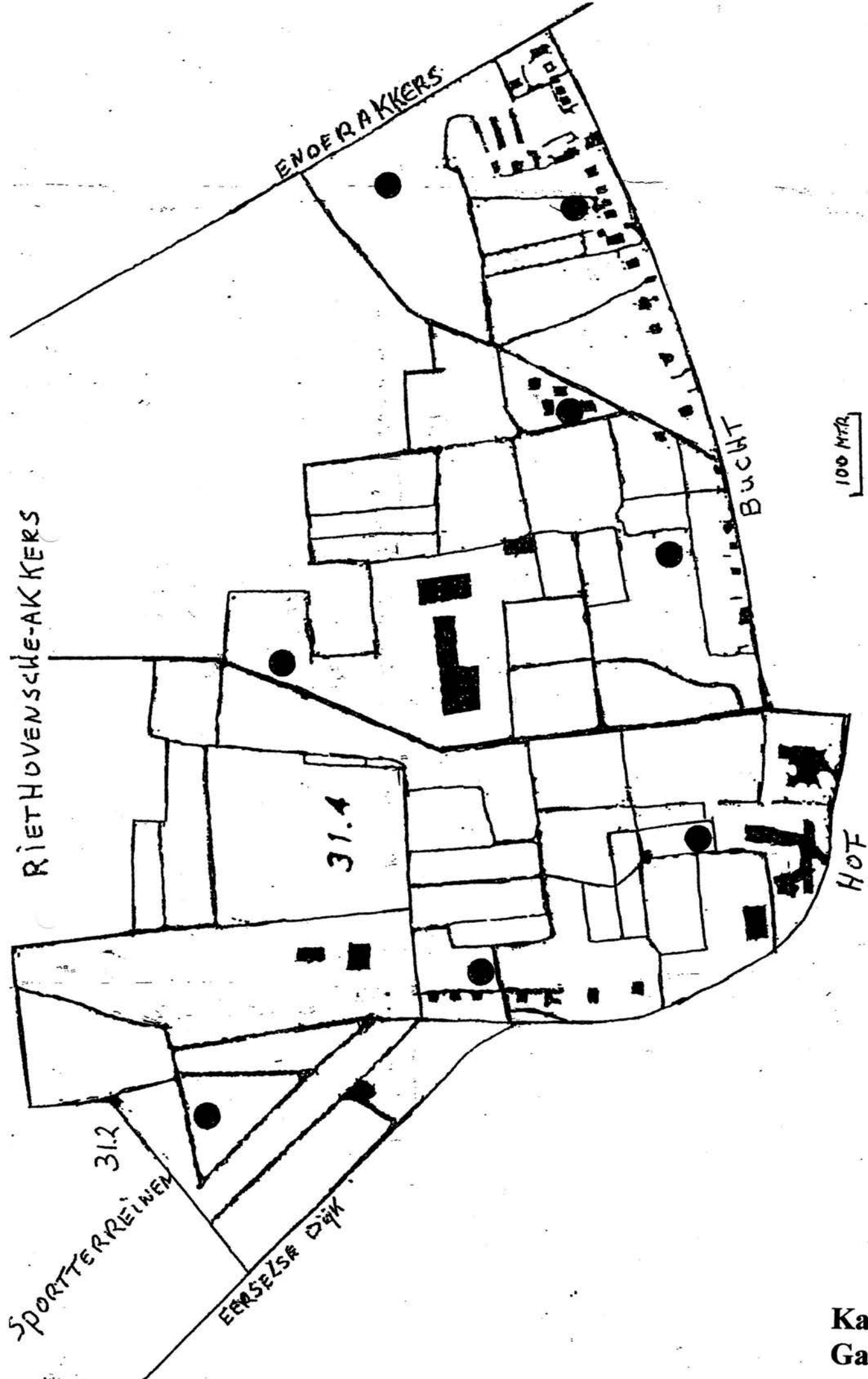
Kaart 28
Koolmees 78x

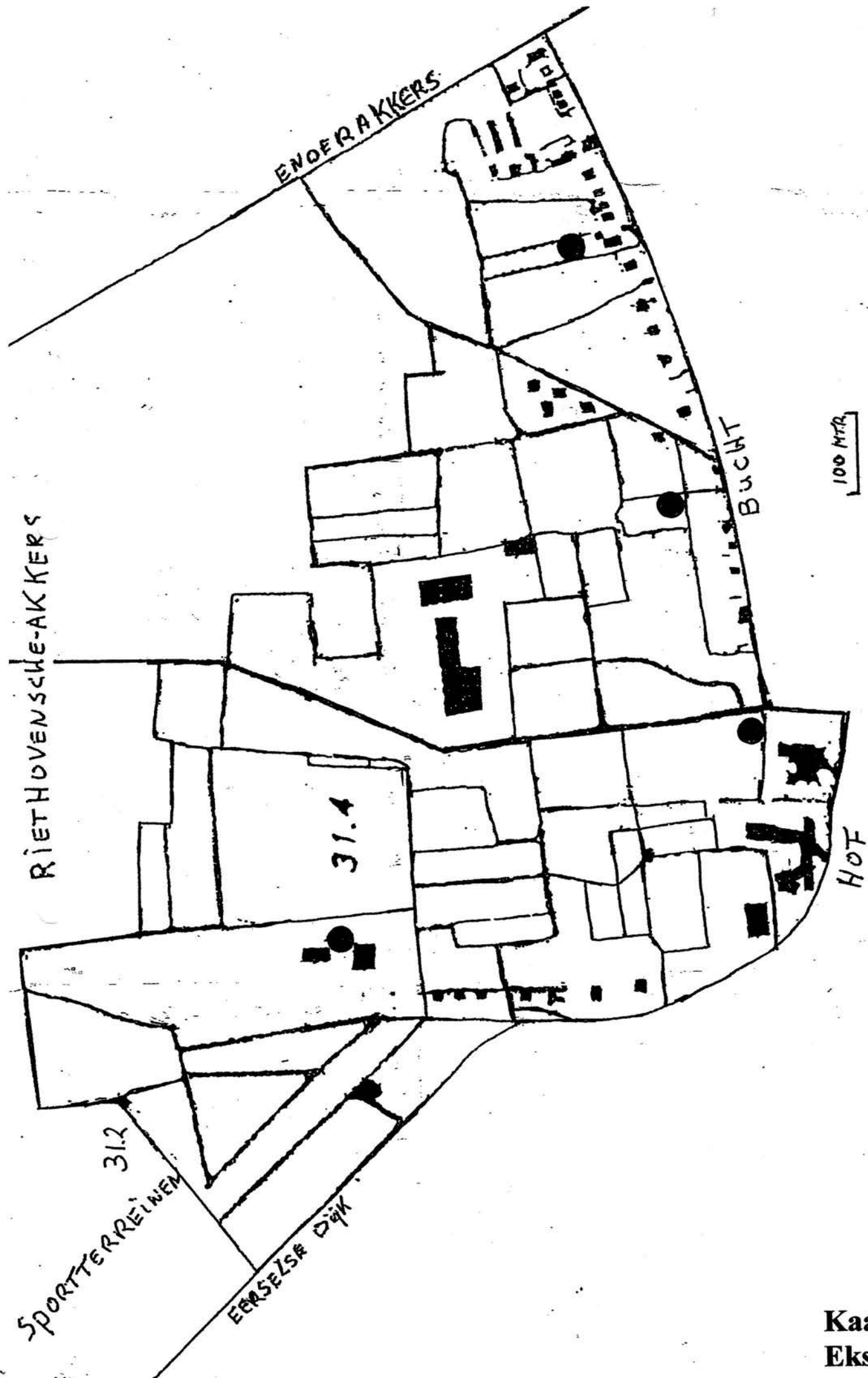
Kaart 29
Boomklever 9x

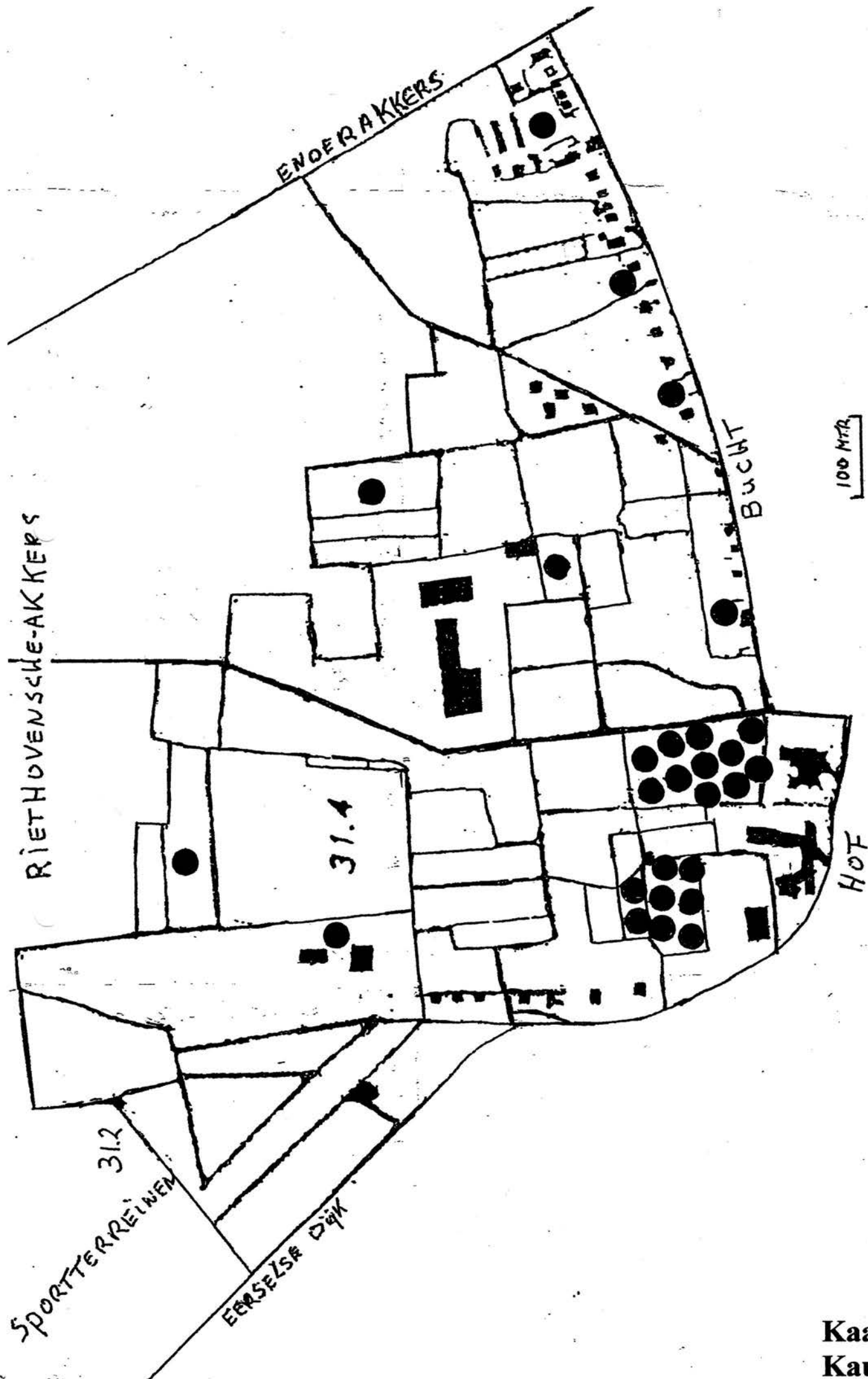
Kaart 30
Boomkruiper 17x

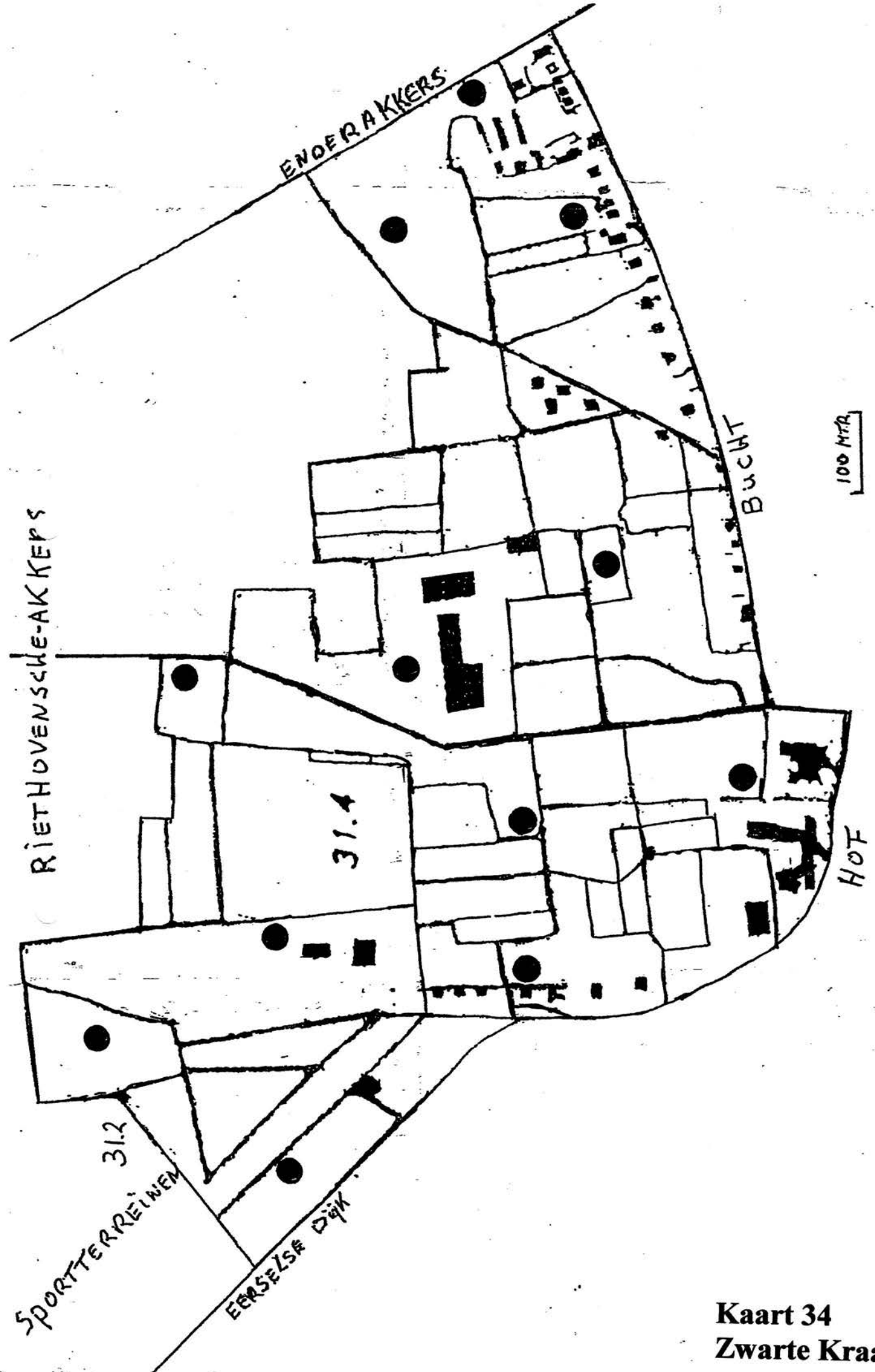
Kaart 31
Gaai 8x

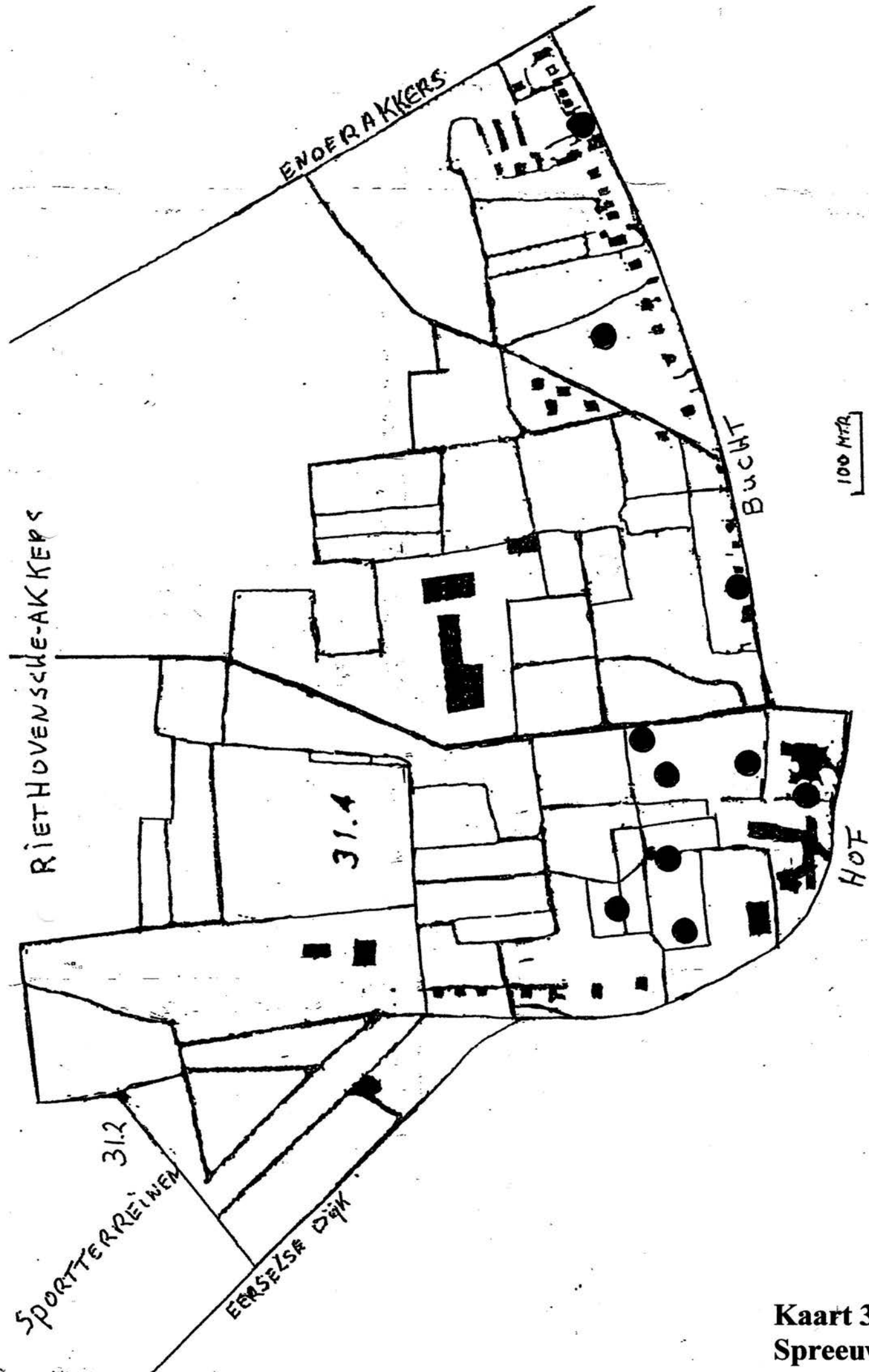
Kaart 32
Ekster 4x

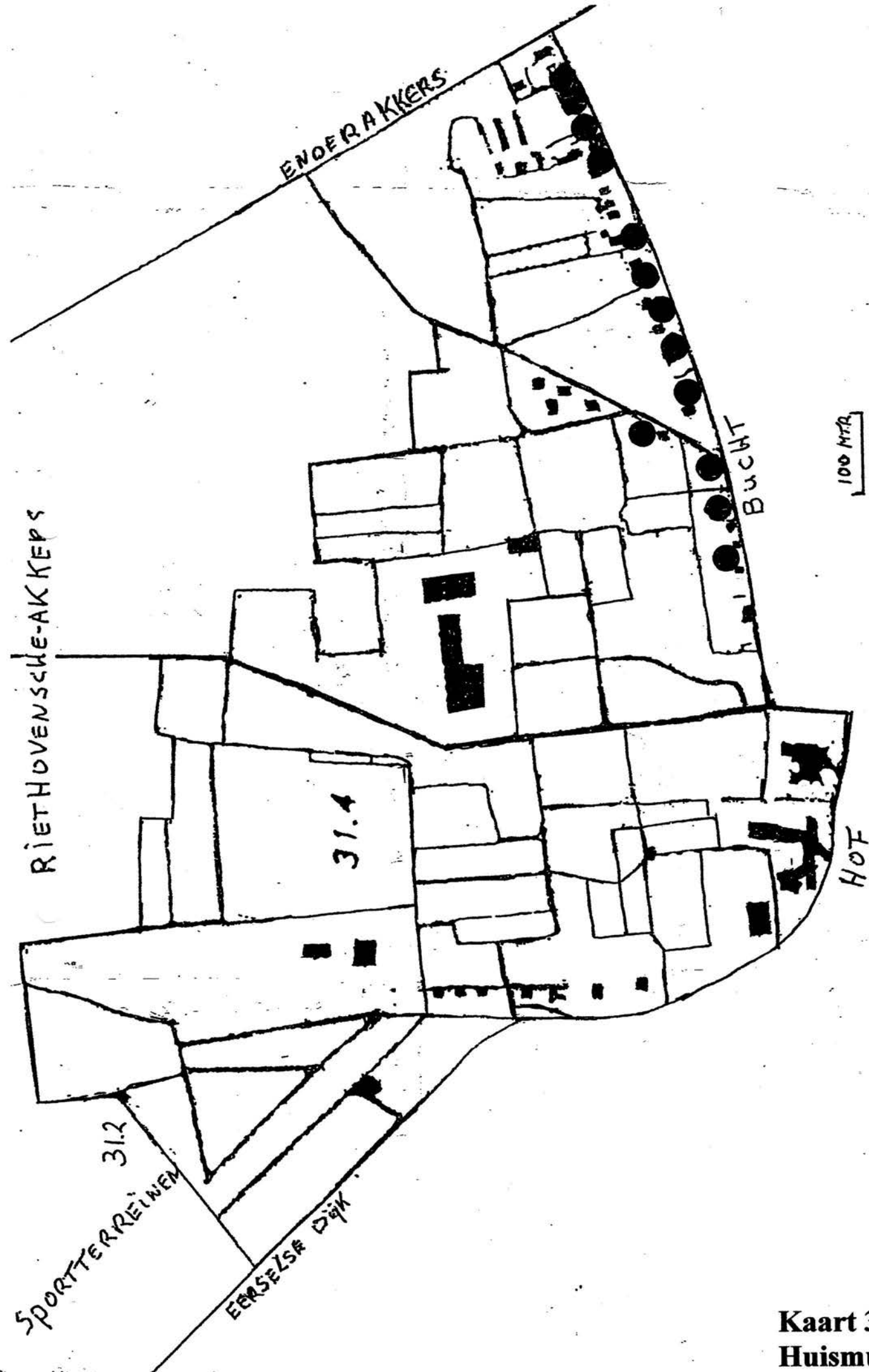
Kaart 33
Kauw 27x

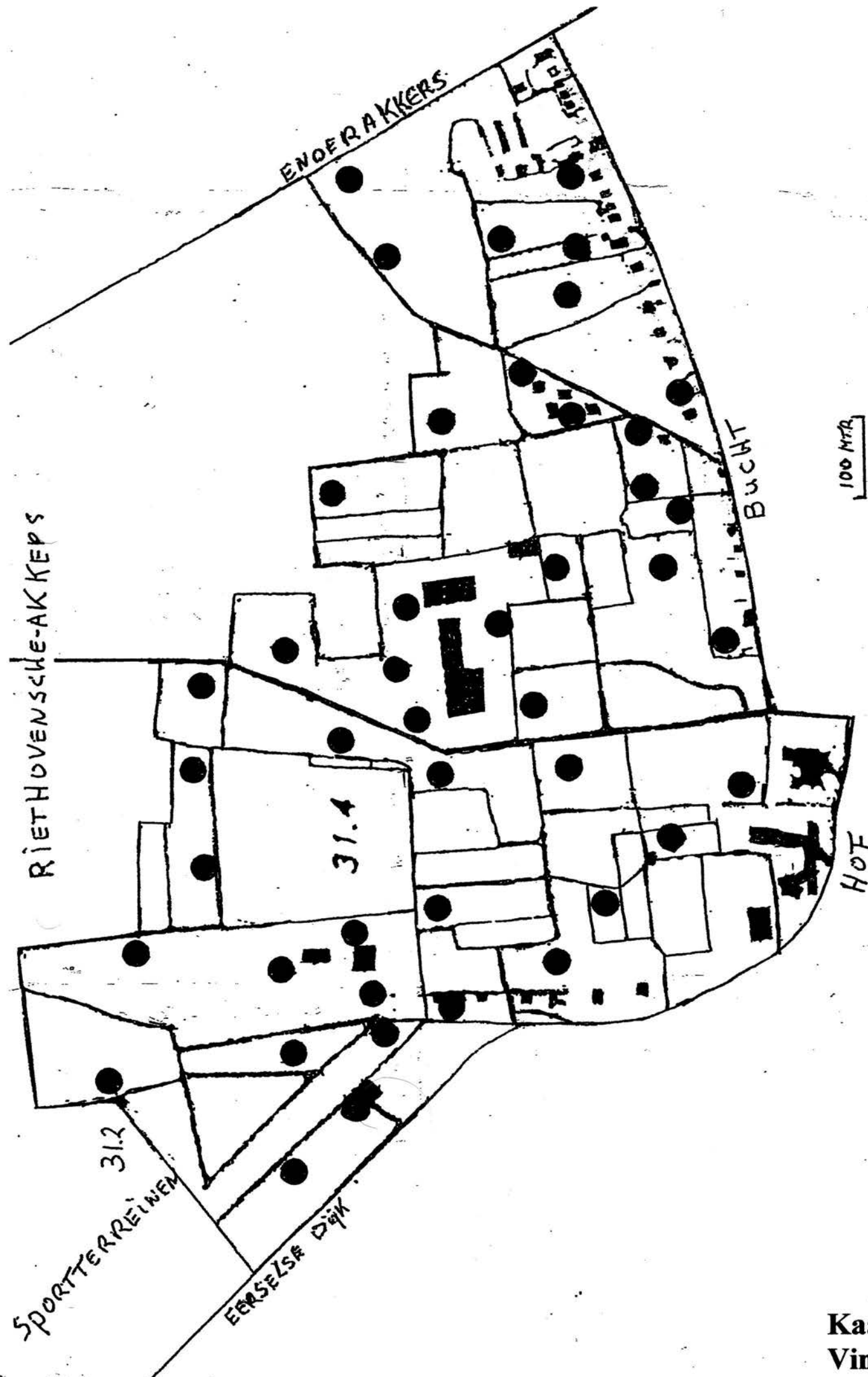
Kaart 34
Zwarte Kraai 12x

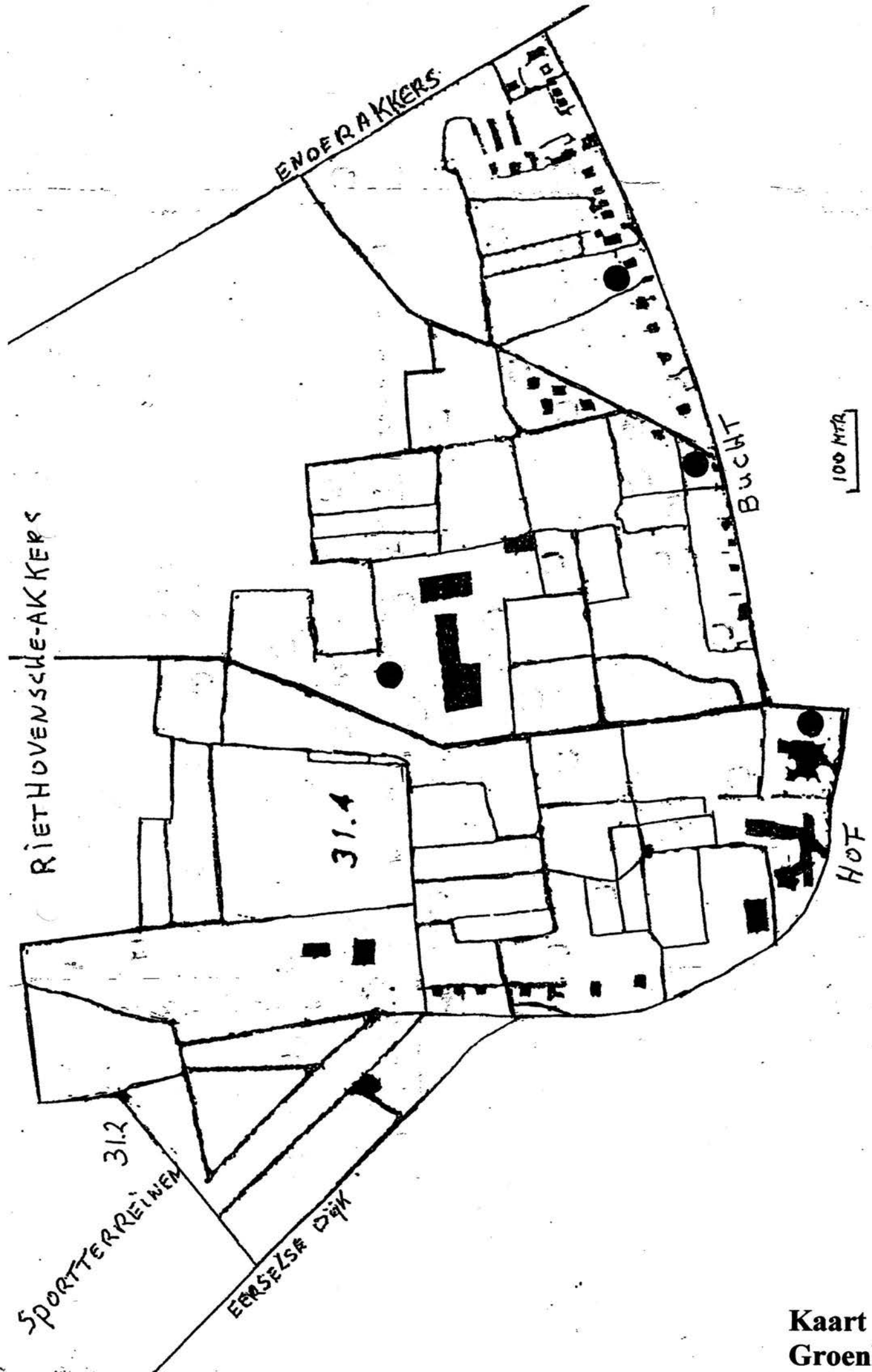
Kaart 35
Spreeuw 10x

Kaart 36
Huismus 13x

Kaart 37
Vink 44x

Kaart 38
Groenling 4x